

Uchwała Nr XXXI/255/16
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia 22 grudnia 2016 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016 r. poz. 446 i poz. 1579) w związku z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 i z 2016 r. poz. 1020 i poz. 1250), Rada Miejska w Jędrzejowie uchwała, co następuje:

§ 1

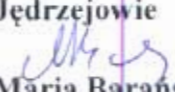
1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Jędrzejów w granicach określonych w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Potwierdzenie spełnienia przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczenia określa opracowany dokument pn. „Diagnoza do sporządzenia „Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026” - wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jędrzejów” stanowiąca załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Jędrzejowa.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Jędrzejowie

mgr Maria Barańska

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, która definiuje zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a także wskazuje jednocześnie (art. 3 ust.1), że przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków rewitalizacji oraz jej prowadzenie w zakresie właściwości gminy stanowią jej zadania własne. Art. 8. ust. 1 wyżej wymienionej ustawy mówi, że w przypadku, gdy gmina zamierza realizować te zadania własne, wyznacza na jej terenie obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji. Wyznaczenie wyżej wymienionych obszarów następuje w drodze uchwały Rady Miejskiej.

Rewitalizacja – jest procesem obejmującym działania przestrzenne, gospodarcze, ale przede wszystkim społeczne. Istotnym elementem rewitalizacji jest włączenie do działań mieszkańców oraz przedstawicieli lokalnych instytucji społecznych czy gospodarczych.

Do uchwały załącza się diagnozę stanu Gminy, która potwierdza spełnienie przez obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji przesłanek ich wyznaczania, opisanych w art. 9. ustawy o rewitalizacji.

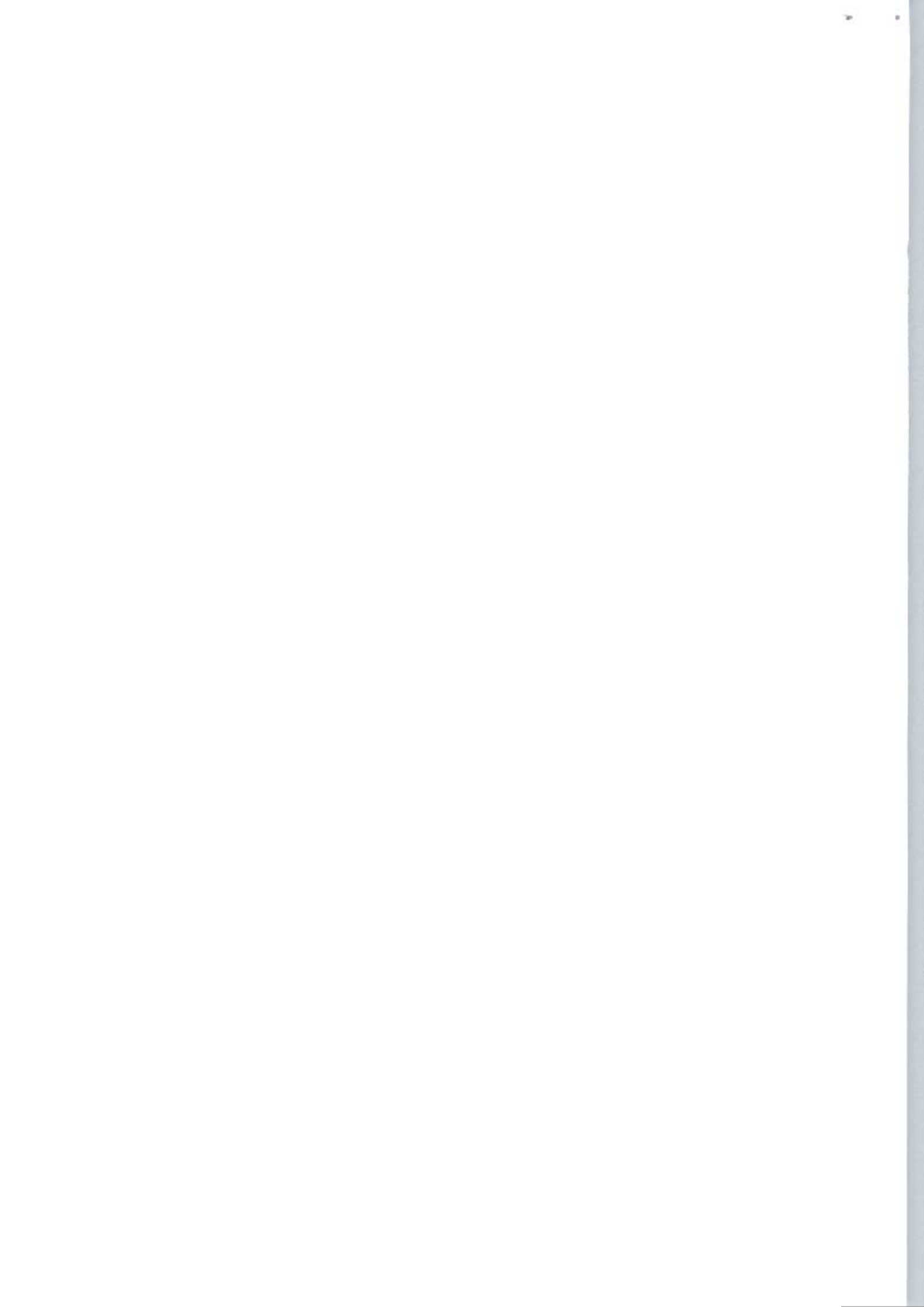
Zgodnie z art. 9 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji za obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w Gminie Jędrzejów uznaje się obszar wskazany w załączniku nr 1 do uchwały.

Wyznaczony obszar rewitalizacji:

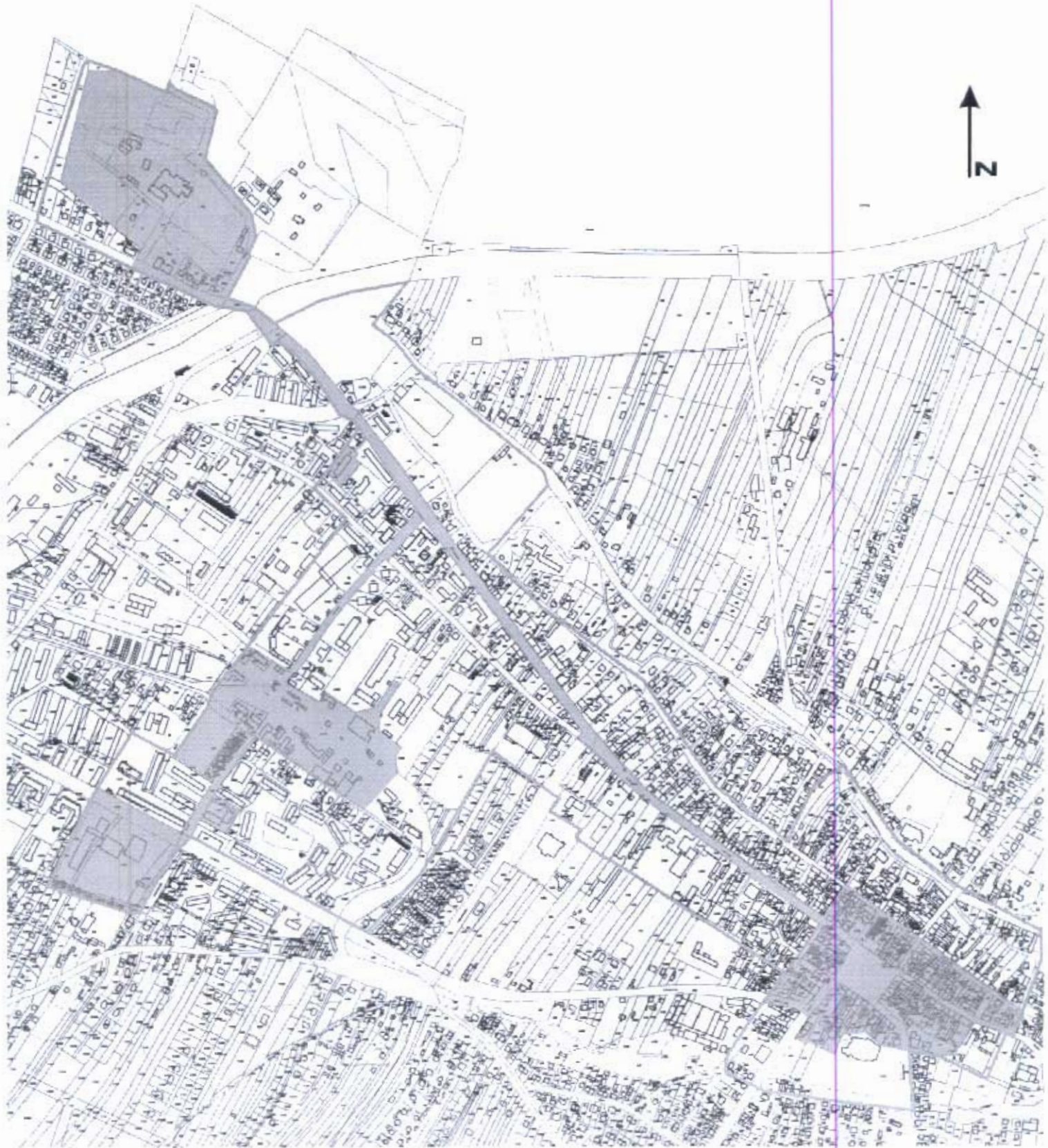
- ma łączną powierzchnię 35,43 ha (co stanowi 0,16 % powierzchni gminy),
- zamieszkały jest przez 3 633 osób (co stanowi 12,73 % populacji gminy).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zapewnia możliwość opracowywania "*Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026*", który stanowić będzie podstawowe narzędzie prowadzenia rewitalizacji, zapewniające kompleksowość oraz działania w ścisłej współpracy ze społecznością lokalną.

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został poddany konsultacjom społecznym i ostatecznie zatwierdzony przez Komitet Rewitalizacji.

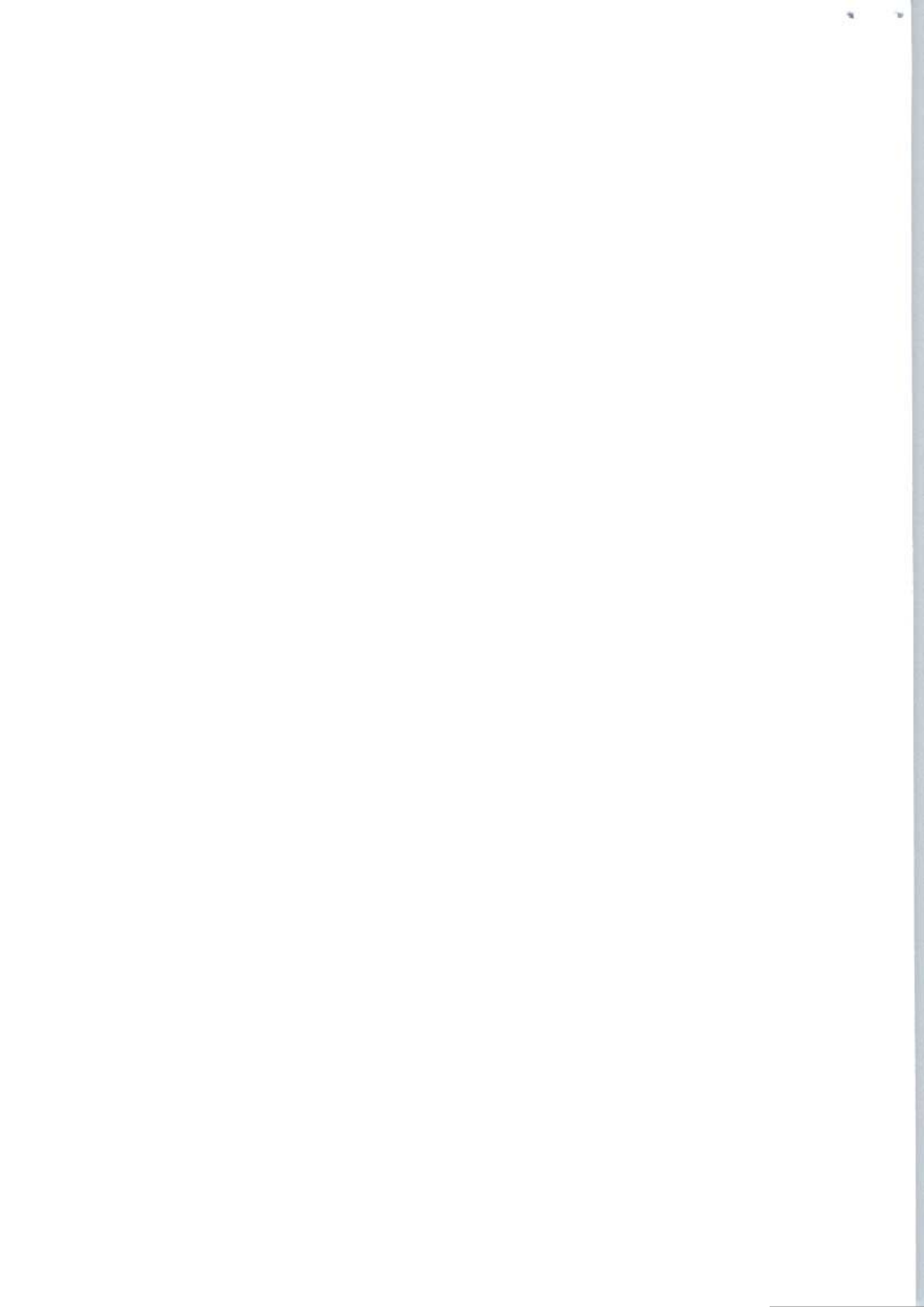
Mapa obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Jędrzejów

Skala 1:5000

Obszar zdegradowany

Obszar rewitalizacji

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXXI/255/16
Rady Miejskiej w Jędrzejowie
z dnia 22 grudnia 2016r.

***Diagnoza do sporządzenia
„Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów
na lata 2016-2026”
- wyznaczenie obszaru zdegradowanego
i obszaru rewitalizacji
na terenie Gminy Jędrzejów***

Jędrzejów 2016

*Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego
Pomoc Techniczna 2014-2020*

Wstęp

Głównym celem realizacji " Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026" (dalej GPR) jest wyprowadzenie wydzielonego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które spowodowały jego degradację oraz stworzenie odpowiednich warunków dla dalszego rozwoju.

Rewitalizacja oznacza w sensie dosłownym „przywrócenie do życia” i jest pojęciem stosowanym najczęściej w odniesieniu do obszaru zurbanizowanego (np. części miasta lub zespołu obiektów budowlanych), który w wyniku przemian gospodarczych, społecznych, ekonomicznych i innych, utracił całkowicie lub częściowo swoją pierwotną funkcję i przeznaczenie. Pojęcie rewitalizacji odnosi się do kompleksowego procesu odnowy wyznaczonego terenu, znalezieniu dla niego nowego zastosowania i doprowadzenie do stanu, w którym zmieni swoją funkcję.

Rewitalizacja zawiera w sobie wiele innych pojęć:

- remont – przywrócenie takiego stanu (np. budynku), jaki istniał na początku poprzedniego cyklu jego eksploatacji,
- modernizacja – to remonty, które zostały uzupełnione o wprowadzanie nowych, lepszych, sprawniejszych, podnoszących komfort elementów wyposażenia,
- przebudowa – dostosowanie, poprzez dokonanie przebudowy obiektu do pełnienia nowych funkcji lub poprawy jego funkcjonalności,
- konserwacja – przeprowadzenie szeregu napraw i zabezpieczeń w obiektach już istniejących, zabezpieczenie ich przed niszczeniem i umożliwienie dalszego funkcjonowania,
- rewaloryzacja – odnosi się do przywrócenia wartości (poprzez remont lub modernizację) obiektów o szczególnej wartości, np. zabytkowych. Działanie to ma na celu dodatkowo wyeksponowanie wartości zabytkowych lub kulturowych architektury, często wymaga dodatkowych prac badawczych,
- rehabilitacja – oznacza „przywrócenie do sprawności”, czyli usunięcie defektów, niepożądanych dysfunkcji na terenach istniejących, nie zmieniając ich pierwotnie wskazanych funkcji (np. zrehabilitowany teren przemysłowy pozostaje nadal terenem przemysłowym).

Dla niniejszego opracowania przyjęto definicję rewitalizacji, która rozumiana jest jako: *harmonijny, wielostronny proces odnowy obejmujący wzajemnie uzupełniające i przenikające się działania z zakresu ożywienia przestrzennego, gospodarczego i społecznego wskazanych terenów.*

Rewitalizacja obejmuje przemiany zdegradowanych terenów w trzech głównych aspektach:

- rozwój społeczny - zapobieganie niekorzystnym zjawiskom społecznym, w tym: ubóstwu, bezrobociu, stagnacji i patologiom (np. przestępczości, marginalizacji, wykluczeniom)
- rozwój przestrzenny - uporządkowanie przestrzeni i przeznaczenia (pełnionych funkcji) danego terenu, podkreślenie unikalności i kolorytu lokalnego, porządkowanie starej tkanki urbanistycznej przez odpowiednie zagospodarowanie pustych

przestrzeni w harmonii z otoczeniem, zachowanie dziedzictwa kulturowego, zwiększanie potencjału kulturalnego i turystycznego oraz poprawę infrastruktury technicznej i środowiska naturalnego,

- rozwój gospodarczy - tworzenie nowych miejsc pracy, rozpowszechnianie aktywności gospodarczej, wzmocnienie atutów lokalizacji biznesu.

Głównymi kryteriami wyznaczania obszarów kryzysowych i obszarów rewitalizacji według Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1828/2006 (Art. 47) są:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia
- wysoka stopa bezrobocia
- niekorzystne trendy demograficzne
- niski poziom wykształcenia mieszkańców, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerwania skolaryzacji
- wysoki poziom przestępczości i wykroczeń
- szczególnie wysoki stopień degradacji środowiska
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej
- wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
- niski poziom wydajności energetycznej budynków.

Wyznaczony w programie teren powinien spełnić przynajmniej trzy z powyższych kryteriów. Inne pojęcia związane z niniejszym dokumentem to:

- stan kryzysowy - stan, w którym nastąpiła koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, które występują wspólnie z co najmniej jedną ze sfer: gospodarczą, środowiskową przestrzenno-funkcjonalną lub techniczną
- obszar zdegradowany - obszar spełniający co najmniej trzy kryteria określone w art. 47 ust. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006, a także obszar przemysłowy, powojenny, popegeerowski objęty programem rewitalizacji
- obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk. Teren nie powinien obejmować obszarów powyżej 20% powierzchni gminy oraz być zamieszkałym przez więcej niż 30% mieszkańców gminy
- projekt – projekt (wg. art. 2 ust. 18 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów lub powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji.

Kluczowym warunkiem powodzenia w realizacji programu rewitalizacji jest uzyskanie porozumienia przedstawicieli różnych środowisk zaangażowanych w proces jego tworzenia. Wymagana jest ścisła współpraca pomiędzy różnymi działaniami podejmowanymi w Urzędzie Miejskim w Jędrzejowie z jednostkami podległymi, a także z partnerami społeczno-gospodarczymi oraz prywatnymi. Rewitalizacja jest szansą rozwoju i promocji dla wszystkich organizacji partycypujących w programie.

Opracowanie Programu Rewitalizacji

"Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026" opracowany został na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777) oraz zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Infrastruktury i Rozwoju (3 lipca 2015 r.).

Program Rewitalizacji wykazuje zgodność z założeniami Krajowej Polityki Miejskiej (Uchwała Rady Ministrów Nr 198 w dniu 20 października 2015 r. (M.P. z 2015 r., poz. 1235)) w zakresie rewitalizacji. Celem strategicznym Krajowej Polityki Miejskiej jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy oraz poprawy jakości życia mieszkańców. Dla obszaru tematycznego Rewitalizacja KPM zakłada następujące kierunki:

- działania rewitalizacyjne miast powinny mieć indywidualnie określoną formułę, charakter i zakres przyczyniający się do zmiany strukturalnej miasta, muszą one optymalnie wykorzystywać lokalne potencjały, inicjatywę społeczną i partnerów gospodarczych,
- kompleksowa rewitalizacja, realizowana na obszarach zdegradowanych, odnosząca się do konkretnego, wyznaczonego w oparciu o obiektywne kryteria, terytorium i łącząca wysiłki różnych podmiotów, których suma ma spowodować trwałe ożywienie społeczne i gospodarcze obszaru, zwiększenie jego atrakcyjności dla mieszkańców i przedsiębiorców oraz poprawę jakości życia. W ten sposób należy wypracować przedsięwzięcia całościowe (integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki), skoncentrowane terytorialnie i powstające we współpracy z lokalną społecznością.

Diagnoza dla dokumentu została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz. 1777) oraz Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 opracowanymi przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015) w lipcu 2015 roku.

Opracowane Diagnozy zjawisk społeczno-ekonomiczno-przestrzennych Gminy Jędrzejów wraz ze wskazaniem obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji inicjuje działania związane z rewitalizacją na terenie gminy. Celem diagnozy jest wskazanie, za pomocą zobiektywizowanych metod i wskaźników tej części Gminy Jędrzejów, która charakteryzuje się szczególnie intensywną koncentracją szeregu niekorzystnych zjawisk.

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych przyjęto założenie, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe zachować podział gminy na miasto i poszczególne sołectwa, jako najbardziej naturalny i najlepiej służący badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego. W odniesieniu do terenu miejskiego analizowane były także dane w podziale na ulice (jeśli było to możliwe, tj. jeśli nie było trudności w wyodrębnieniu informacji). Taki podział zgodny jest z założeniem, że działania rewitalizacyjne powinny dotyczyć obszarów spójnych przestrzennie, gdzie problemy będą mogły być rozwiązane kompleksowo. Założeniem jest również aby rozwiązując zagrożenia i problemy wykorzystywać mocne strony obszaru rewitalizowanego i całej gminy oraz potencjału zewnętrznego (szanse rozwoju). Gwarantuje to, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego w obszarze rewitalizowanym powinny wpisywać się w szerszy nurt polityki rozwoju całej gminy.

Analiza zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, techniczno-budowlanych i środowiskowych pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń. Diagnoza stanu aktualnego Miasta i Gminy Jędrzejów została opracowana na podstawie dostępnych informacji, dokumentów i opracowań o charakterze diagnostycznym i strategicznym oraz na podstawie zebranych danych statystycznych na potrzeby niniejszego dokumentu.

Planowanie i programowanie rewitalizacji prowadzone będzie w oparciu o procesy:

- określenie wizji i koncepcji wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego,
- szczegółową analizę i wybór działań rewitalizacyjnych oraz określenie sposobów i warunków ich realizacji,
- określenie źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone będą w sposób spójny wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

"Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026" ma służyć identyfikacji obszarów zdegradowanych. Efektem implementacji Programu jest, m.in. odwrócenie negatywnych zjawisk i procesów, poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej, przeciwdziałanie degradacji przestrzeni, zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego, ograniczanie patologii społecznych, wzrost jakości życia społeczności lokalnej, stymulowanie aktywności społeczności lokalnej, rozwój przedsiębiorczości, zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w dłuższej perspektywie czasowej.

Program warunkuje koordynację działań, czyli współpracę Urzędu Miejskiego oraz przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych na rzecz realizacji działań rewitalizacyjnych.

Podstawa opracowania

"Program Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026" został opracowany w oparciu o następujące akty prawne i dokumenty:

- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1777)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r., poz. 383)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy de minimis przez fundusze rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. 2015, poz. 1001)
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 lipca 2015 r. (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015)

- Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa z dnia 9 września 2008 r. (MRR/H/18(2)/08/08)
- Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2014 r.
- Krajowa Polityka Miejska 2032, Warszawa 2015 r.
- Narodowy Plan Rewitalizacji 2022. Założenia. Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 2014 r.
- Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020
- obowiązujące lokalne dokumenty planistyczne i strategiczne gminy Jędrzejów.

Podsumowanie problemów sfery społecznej

Gmina Jędrzejów jest wyposażona w następującą infrastrukturę społeczną:

- w gminie funkcjonuje 12 przychodni, na jedną przychodnię statystycznie przypada 2 392 osób. W Jędrzejowie znajduje się NZOZ Szpital Specjalistyczny, który dysponuje oddziałami: ortopedycznym, anestezjologii i intensywnej terapii, chirurgicznym, chorób wewnętrznych, dziecięcym, ginekologiczno-położniczym, neonatologicznym oraz Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym z Izbą Przyjęć. W szpitalu funkcjonuje również Hospicjum Stacjonarne w zakresie opieki paliatywnej
- aktualna sieć placówek oświatowych w gminie jest wystarczająca na szczeblu podstawowym i gimnazjalnym (13 szkół podstawowych i 2 Gimnazja). Jednak trwający niż demograficzny oraz konieczność podnoszenia jakości kształcenia, spójność z potrzebami wynikającymi z rynku pracy, uzasadniają potrzebę wypracowania nowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania i optymalizacji sieci szkół
- w zakresie bezpieczeństwa działają jednostki powiatowe: Policja i Straż Pożarna.

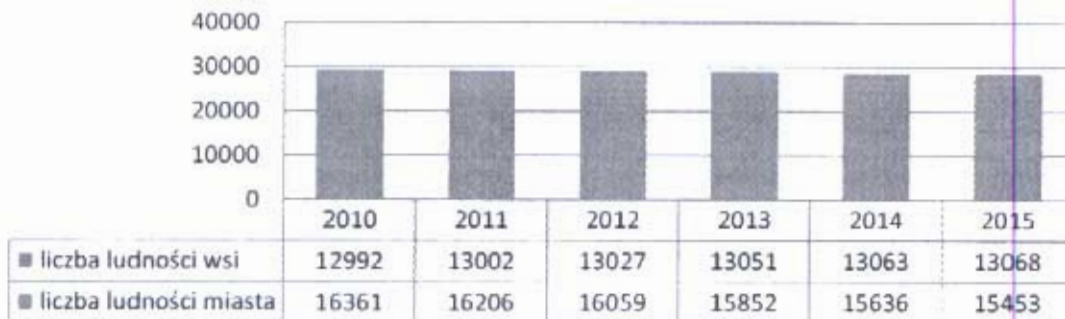
Większość instytucji sfery publicznej, oświaty, kultury, zdrowia, bezpieczeństwa funkcjonuje na terenie miasta. Tereny wiejskie są słabo wyposażone. Funkcjonujące placówki administracji i instytucje infrastruktury społecznej są w miejscowościach:

- przedszkola: Prząsław, Skroniów
- szkoły podstawowe: Jasionna, Łysaków, Mnichów, Piaski, Podchojny Potok Wielki, Prząsław, Raków, Skroniów, Węgleniec (filia)
- jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych: Brynica Sucha, Chorzewa, Chwaścice, Jasionna, Jędrzejów, Jędrzejów Centrum, Lasków, Łysaków, Łączyn, Mnichów, Potok Wielki, Prząsław, Raków, Skroniów, Sudół, Wolica, Zagaje.

Miasto i Gmina Jędrzejów (wg stanu na 31.12.2015 r.) liczy ogółem 28 521 mieszkańców, w tym 15 453 osób zamieszkuje miasto (t.j. ponad 54% ludności gminy). Ludność gminy stanowi prawie 33% ludności powiatu jędrzejowskiego. Gęstość zaludnienia dla całości gminy wynosi 126 osób na 1 km² (w mieście wynosi ona 1 370 osób na 1 km², a na terenie wiejskim - 60 osób na 1 km²).

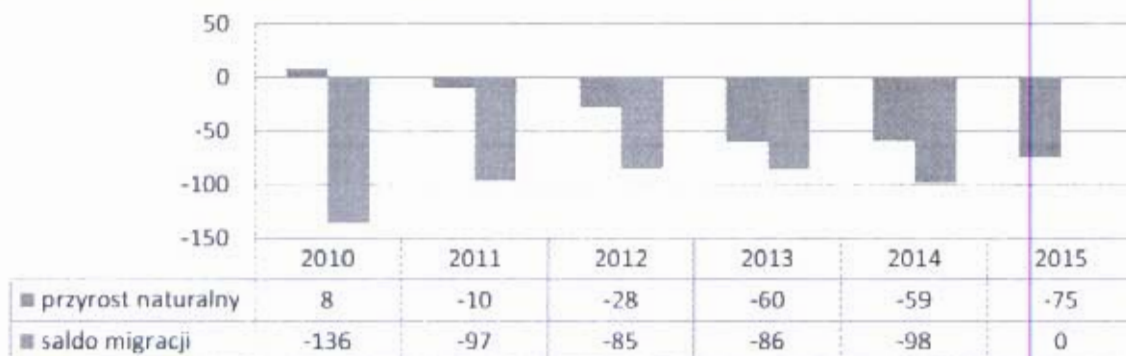
Liczba ludności w mieście i gminie Jędrzejów w latach 2010-2015 (Urząd Miejski w Jędrzejowie)

W ostatnich latach na terenie miasta i gminy systematycznie ubywa mieszkańców - statystycznie jest to ok. 166 osób rocznie. Przy czym zaznacza się tendencja spadku liczby ludności miasta, przy nieznacznie rosnącej liczbie ludności na terenach wiejskich. Taka tendencja może być spowodowana wzrostem chęci osiedlania się zwłaszcza ludzi młodych z rodzinami na terenach podmiejskich. W związku z czym miasta doświadczają procesów depopulacyjnych. Jest to tendencja ogólnopolska, miasta regionu świętokrzyskiego ze względu na swój charakter (np. wielkość, usytuowanie w gminach rolniczych, itp.) też są poddawane temu procesowi. Silne procesy migracyjne powodują trwałe zmiany potencjału w strukturze miasta.

Od roku 2003 populacja gminy zmniejszyła się ogółem o około 2,5%.

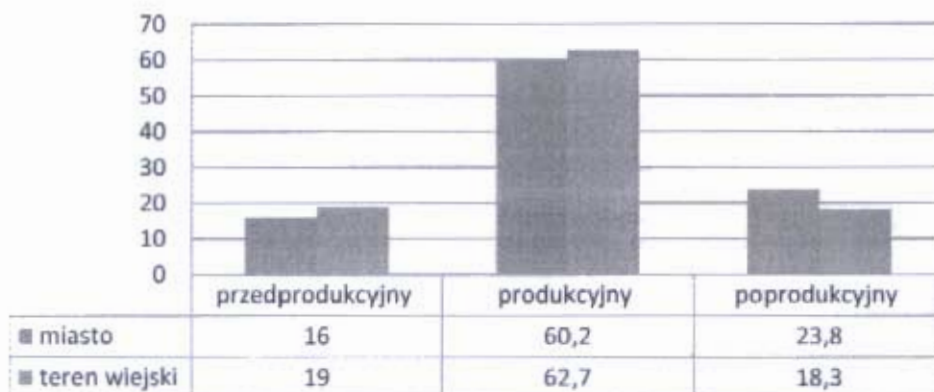
Przyrost naturalny i saldo migracji w mieście i gminie Jędrzejów w latach 2010-2015 (GUS, 2010-2015)

W roku 2015 struktura według ekonomicznych grup wiekowych jest mniej korzystna na terenie miasta, gdzie nad liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym zdecydowanie przeważa liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa.

Procentowe wskaźniki liczby osób według ekonomicznych grup wiekowych dla miasta i terenu wiejskiego gminy Jędrzejów w 2015 roku (GUS, 2015)

Współczynnik feminizacji w 2015 roku w mieście wyniósł 111, a na terenach wiejskich 101.

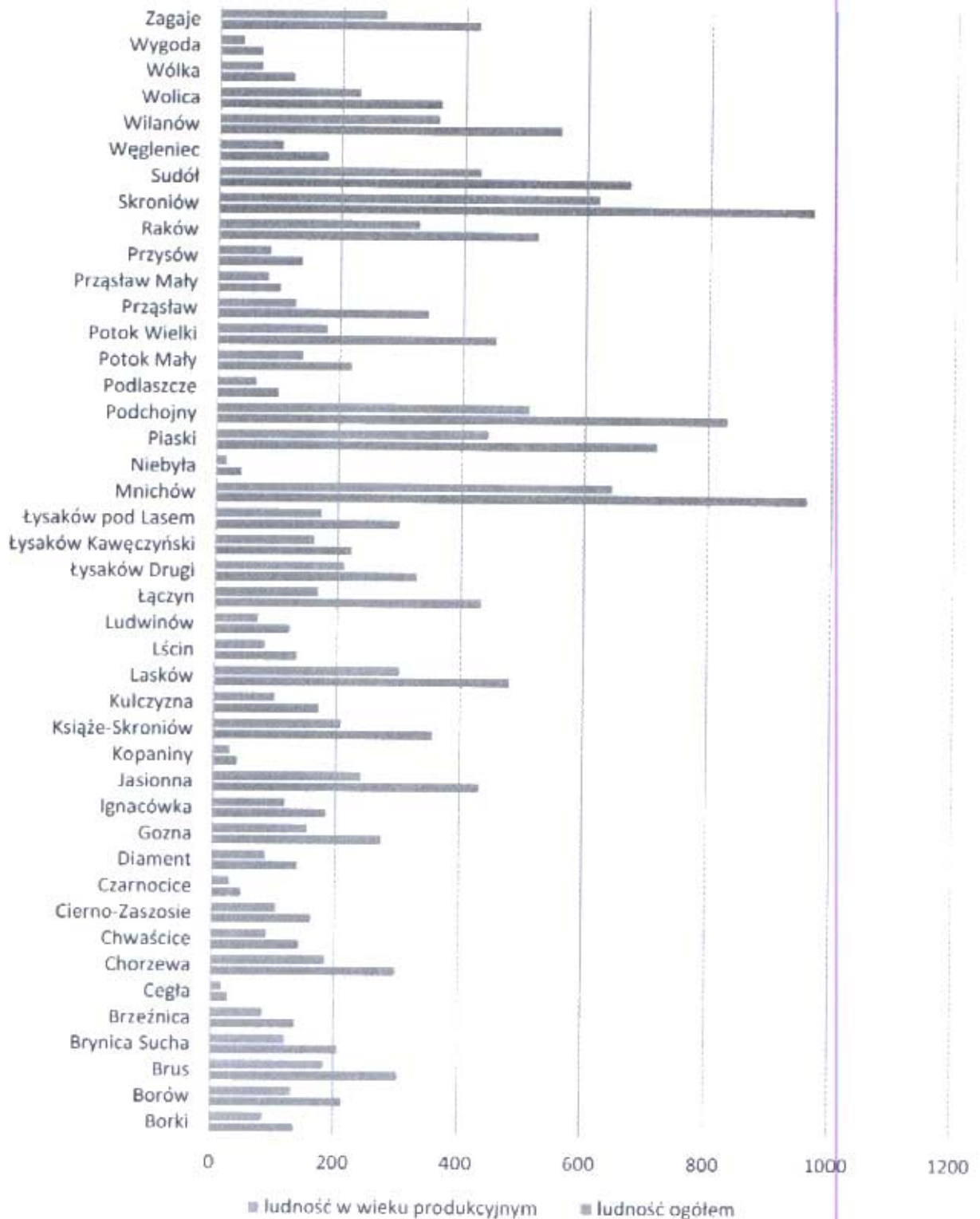
W roku 2015 struktura według ekonomicznych grup wiekowych w mieście wynosiła: w wieku przedprodukcyjnym – 15,4% ogółu, w wieku produkcyjnym – 60,4%, poprodukcyjnym – 24,2%. Korzystniejszy niż w mieście jest układ demograficzny na terenach wiejskich, ponieważ na wsi w wieku przedprodukcyjnym jest 19,3% ogółu, w wieku produkcyjnym – 62,7%, a poprodukcyjnym – 18,0%.

Niekorzystnymi zjawiskami demograficznymi są; znaczna przewaga kobiet w strukturze płci w wieku poprodukcyjnym, nie wykazujące tendencji wzrostowej wskaźniki przyrostu naturalnego i salda migracji oraz prognozy spadku liczby ludności na terenie miasta i gminy. Na podstawie analizy wskaźników demograficznych w układzie gmin województwa świętokrzyskiego (na podst. Planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego) na terenie powiatu jędrzejowskiego występują niekorzystne procesy demograficzne - jest to obszar nadmiernego i długofalowego odpływu ludności, który powoduje stagnację o tendencjach rozwojowych i jest niekorzystny ze względów gospodarczych.

Prognoza GUS przewiduje spadek liczby ludności w powiecie jędrzejowskim o 4,5% w 2020 roku i 13,9% w 2035 roku.

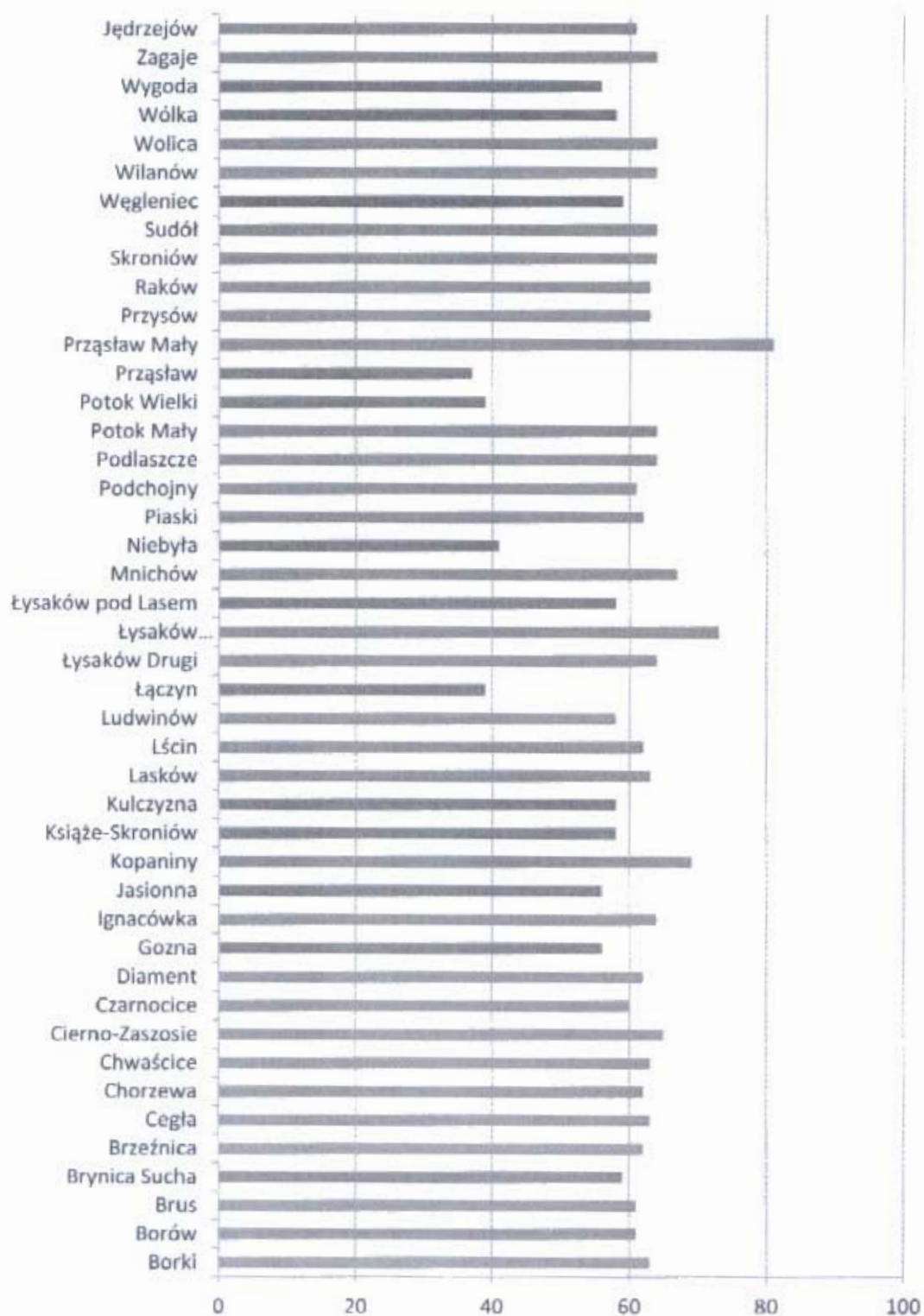

Ludność ogółem i ludność w wieku produkcyjnym w miejscowościach w gminie Jędrzejów (Urząd Miejski w Jędrzejowie)

Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców poszczególnych sołectw (Urząd Miejski w Jędrzejowie)

Kolor czerwony - poniżej średniej dla gminy

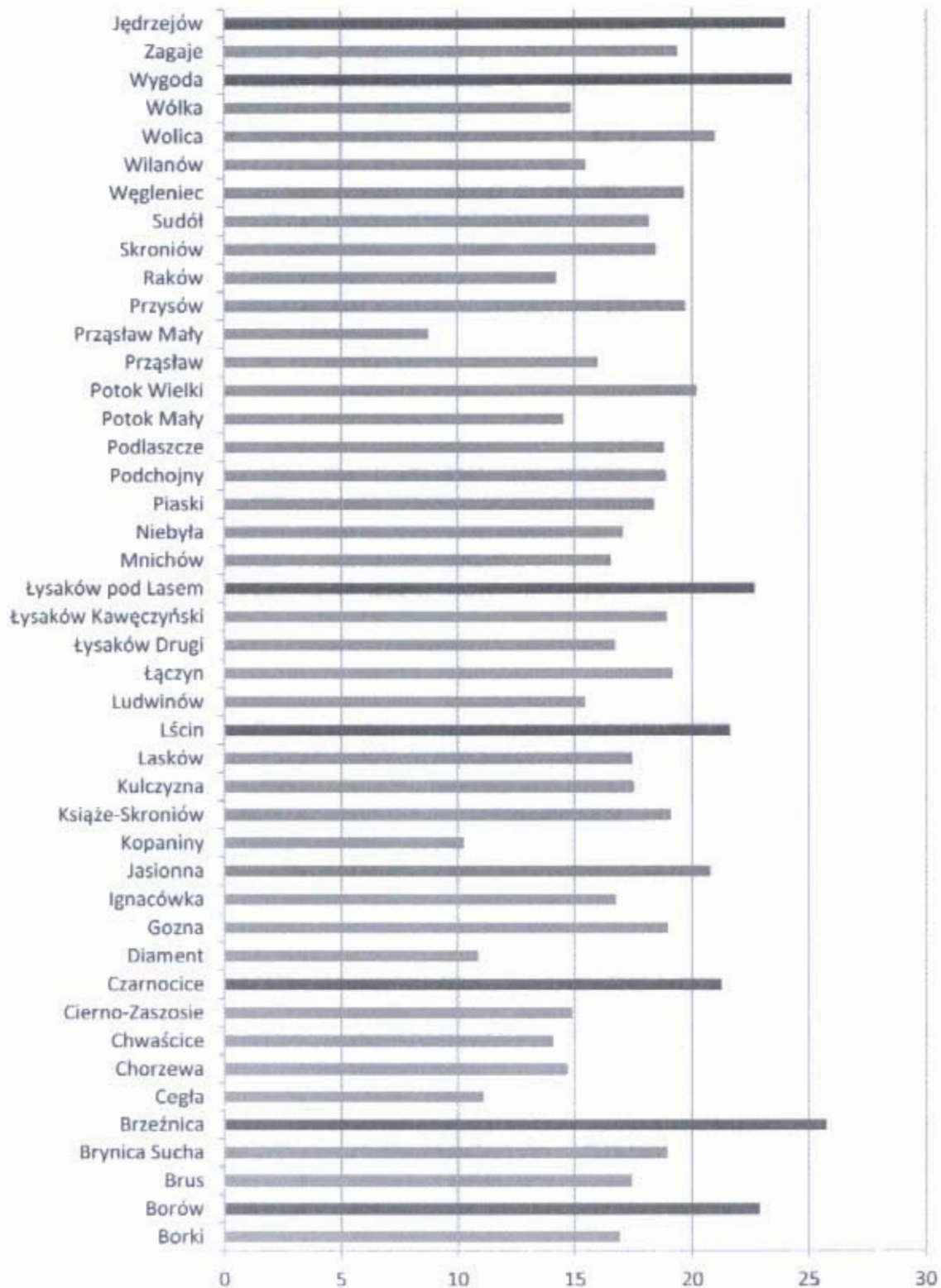

Średnia dla gminy wynosi 60 osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców poszczególnych sołectw. Wskaźnik dla miasta jest minimalnie wyższy od średniej i wynosi 61. W liczbie ludności w wieku produkcyjnym najkorzystniejsze wskaźniki przyjmuje miejscowość Prząsław Mały. Najmniej korzystnie sytuacja przedstawia się w sołectwach: Niebyła, Łączyn, Prząsław i Potok Wielki.

Dla przeanalizowania kondycji społeczeństwa ważne jest uwzględnienie osób wieku poprodukcyjnym (kobiety powyżej 60 r.ż., mężczyźni powyżej 65 r.ż.) w stosunku do liczby ludności. W badaniach demograficznych za społeczeństwa stare uważa się społeczeństwa, w których odsetek osób powyżej 65 roku życia przekracza 8 %. W gminie Jędrzejów zauważalna jest tendencja „starzenia się” społeczeństwa – wg danych statystycznych zdecydowanie wzrasta procent ludności w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem: od 17,25 % w 2012 r. do 20,53 % w 2015 r. Starzenie się społeczności lokalnej trwale obniża potencjał rozwoju gminy.

Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców poszczególnych sołectw (Urząd Miejski w Jędrzejowie)

Kolor czerwony - powyżej średniej

Średnia dla gminy wynosi 22 osoby w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców poszczególnych sołectw. Największy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym notowany jest w mieście - sytuacja najmniej korzystna - (wskaźnik 24/100 mieszkańców) oraz w miejscowościach (w kolejności od najwyższego wskaźnika): Brzeźnica, Wygoda, Borów, Łysków pod Lasem, Łćin i Czarnocin.

Proces "starzenia się" społeczeństwa potwierdzają dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Jędrzejowie, które wskazują na wzrost liczby osób umieszczanych w domu pomocy społecznej, a co za tym idzie wydatków ponoszonych przez gminę na to zadanie. W strukturze wydatków OPS w roku 2014 wydatki na domy pomocy społecznej stanowią 4,80 % ogółu wydatków, podczas kiedy w 2015r. już 5,28%. Z liczby wszystkich 32 osób skierowanych do DPS w latach 2012 - 2016:

- 65,65% stanowią osoby starsze
- 28,10% osoby chore psychicznie
- 6,25 % osoby upośledzone umysłowo.

Na podstawie "Prognozy ludności na lata 2008-2035, Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2014-2050" (www.stat.gov.pl) przewiduje się, że w perspektywie do 2020 roku liczba mieszkańców kształtować się będzie na poziomie 27 440 osób, co oznacza spadek o około 5% w stosunku do stanu obecnego.

Obserwowane problemy demograficzne mają znaczący wpływ na rozwój gospodarczy gminy. Niekorzystne zmiany w strukturze ludności mogą przyczyniać się do pogłębiania problemów ekonomiczno-społecznych gminy. Potencjał ludzki staje się coraz bardziej kluczowym czynnikiem rozwoju. Młodzi, dobrze wykształceni mieszkańcy, którzy pozostają w społeczności lokalnej, to gwarancja utrzymania bieżącego popytu na usługi i gwarancja stabilnej przyszłości dla miasta. Zmiany demograficzne dynamicznie wpływają na popyt na poszczególne usługi i zasoby siły roboczej. W efekcie następuje osłabienie działalności gospodarczej, co powoduje obniżenie dochodu samorządu i mieszkańców. Gmina stanie w nadchodzących latach przed problemem wzrostu bezwzględnej liczby seniorów wśród mieszkańców, co decydująco wpłynie na ograniczenie dochodu gminy oraz trwałą zmianę popytu na lokalne dobra i usługi.

W mieście i gminie Jędrzejów jest 9 834 gospodarstw domowych (według danych Narodowego Spisu Powszechnego). W przeważającej części są to gospodarstwa jednorodzinne. Struktura gospodarstw domowych w gminie:

- gospodarstwa jednorodzinne to ponad 72 % liczby gospodarstw ogółem (w tym gospodarstwa: dwuosobowe -31,3 %, trzynosobowe – 27,8 %, czterosobowe i więcej – 40,9 %),
- gospodarstwa dwurodzinne stanowią 5,4 %,
- trzy i więcej rodzinne - 0,2%
- nierodzinne – 21,9 %.

Źródłami utrzymania są: praca najemna w rolnictwie i poza nim oraz niezarobkowe źródła utrzymania (np. emerytura, renta). Według danych GUS dla obszaru gminy 46,2% gospodarstw domowych utrzymuje się z tzw. źródeł niezarobkowych tj. renta, emerytura, zasiłek, itp. Dla pozostałych gospodarstw domowych głównym źródłem utrzymania jest praca najemna lub prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Źródła utrzymania gospodarstw domowych w mieście i gminie Jędrzejów w % (opracowanie własne na podst. GUS, Bank Danych Lokalnych)

Źródła zarobkowe

- praca najemna poza rolnictwem
- praca najemna w rolnictwie
- praca poza rolnictwem na rachunek własny
- praca w swoim gospodarstwie rolnym

Źródła niezarobkowe

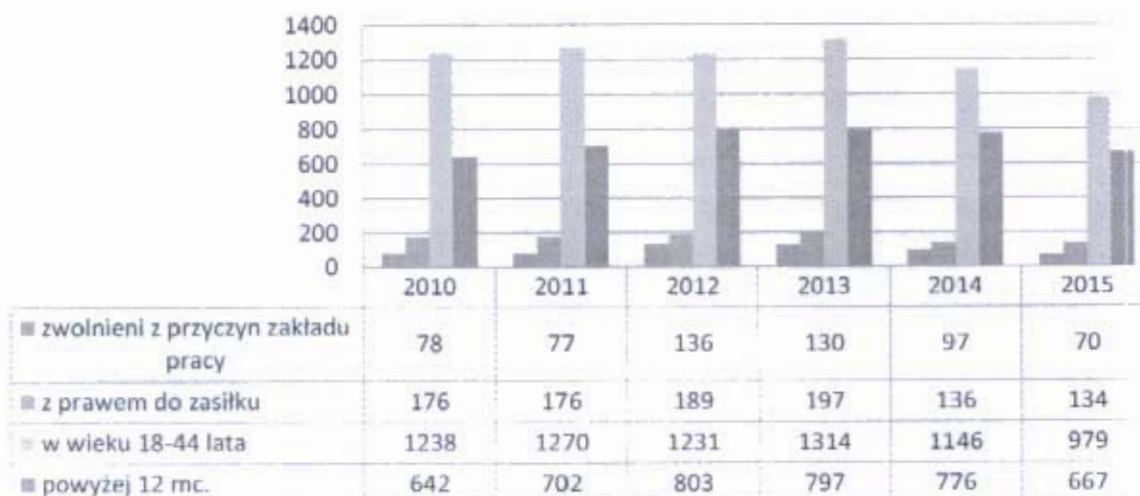
- emerytura
- renta
- zasilek dla bezrobotnych
- pomoc społeczna
- inne

Bezrobocie jest jednym z problemów społeczno-ekonomicznych gminy. Wskaźnik dla osób w wieku produkcyjnym w roku 2015 wyniósł 8,4% (w tym wskaźnik dla mężczyzn – 7,3 %, wskaźnik dla kobiet 9,6 %).

Liczba osób bezrobotnych w mieście i gminie Jędrzejów w latach 2010-2015 (GUS, 2010-2015)

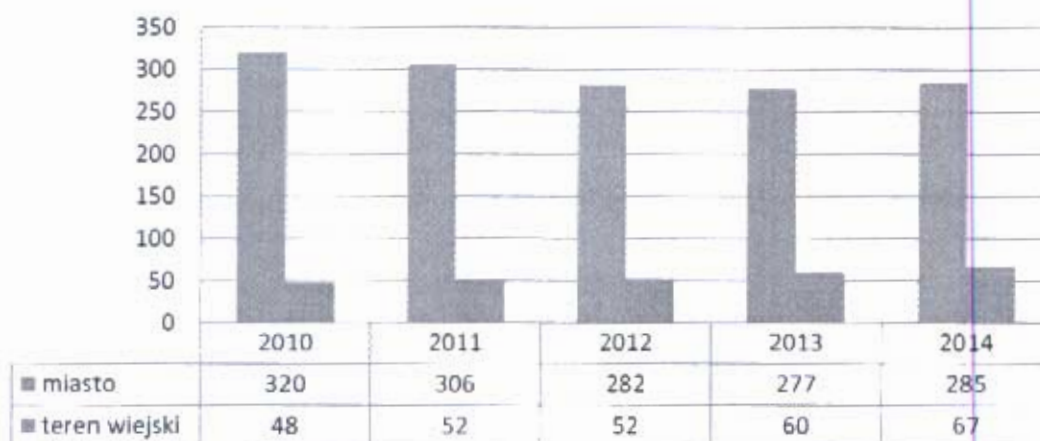
Struktura osób bezrobotnych w mieście i gminie Jędrzejów w latach 2010-2015 (PUP Jędrzejów)

Mimo, że wskaźnik bezrobocia dla powiatu jędrzejowskiego wynosił w roku 2015 - 12,1%, a dla województwa - 12,5% i dla kraju - 9,8% - nie należy wykluczać osób bezrobotnych z grupy mieszkańców wymagających inicjatyw wspierających. Osoby bezrobotne korzystają często z dodatkowych źródeł utrzymania, tj. m.in. z: prac dorywczych, sezonowych, itp.. Są też sytuacje korzystania z pomocy rodziny, w tym życie z emerytury czy renty starszej osoby. Zabiegi te nie gwarantują stabilności finansowej rodzin, dlatego też częstym zjawiskiem jest emigracja zarobkowa.

Wskaźnik pracujący na 1000 ludności według innego podziału niż PKD na terenie miasta i gminy Jędrzejów (GUS, 2010-2014)

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu jędrzejowskiego wynosiło (według GUS 2014), w roku 2014 - 3 811,90 zł, co stanowi 95,2 % średniej krajowej (średnia krajowa - 4 003,99 zł brutto). Dla województwa średnie wynagrodzenie jest niższe i wynosi - 3 435,93 zł (85,8%). Dla gminy Jędrzejów takie statystyki nie są prowadzone, można jednak założyć, że średnie wskaźniki są takie same lub niższe jak dla powiatu. Średnie wskaźniki dla powiatu i województwa wykazują tendencje rosnącą, jednak uwzględniając zjawisko inflacji należy wnioskować, że wzrost płac nominalnych nie ma wpływu na zwieszenie poziomu realnych dochodów gospodarstw domowych.

W Jędrzejowie działa pomoc instytucjonalna dla osób z problemami społecznymi. Są to Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Według "Oceny zasobów pomocy społecznej na rok 2015 gminy Jędrzejów" w gminie Jędrzejów odsetek osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - rozumianym jako liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców wynosił w 2015r. - 5,29 % (1 520/28 709), z czego:

- 14,40 % stanowiły osoby w wieku poprodukcyjnym (219 /1 520)
- 21,05 % - osoby niepełnosprawne (320/1 520).

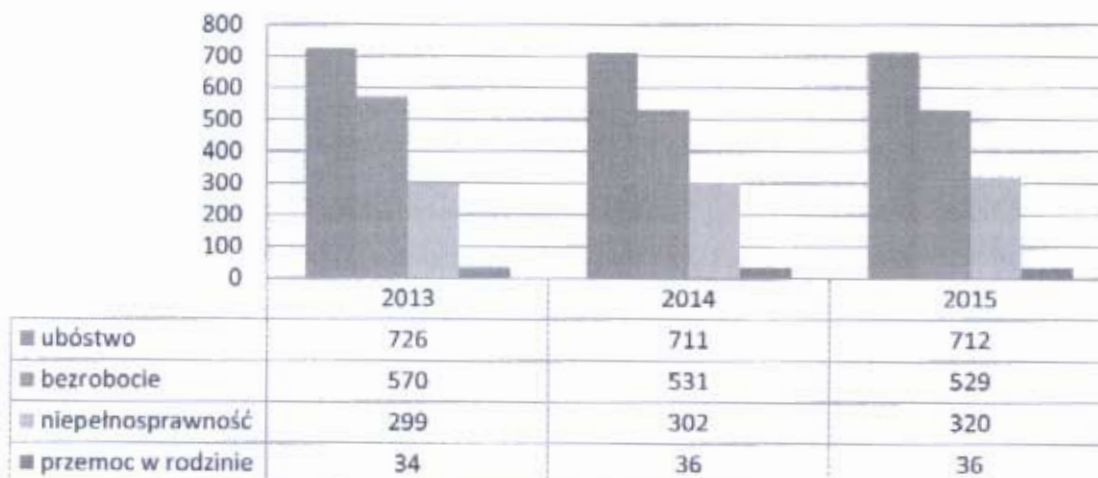
W roku 2015 ogółem z pomocy społecznej skorzystało 1 520 osób z terenu gminy Jędrzejów.

Specyfika problemów społecznych gminy Jędrzejów za 2015r. (Ośrodek Pomocy Społecznej w Jędrzejowie)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	712	1 880
Długotrwała lub ciężka choroba	586	1 341
Bezrobocie	529	1 425
Niepełnosprawność	320	653
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego;	269	844
w tym rodzina niepełna	138	431
rodzina wielodzietna	49	274
Potrzeba ochrony macierzyństwa	156	696
Alkoholizm	108	206

Wybrane powody przyznania pomocy społecznej z OPS w Jędrzejowie w latach 2013-2015 według liczby rodzin (Ośrodek Pomocy Społecznej w Jędrzejowie)

Jednym z kluczowych problemów społecznych na terenie gminy Jędrzejów jest ubóstwo (zagrożenie ubóstwem relatywnym na terenie województwa świętokrzyskiego według danych GUS za rok 2015 wynosi - 22,6%). W gminie zauważalne jest zjawisko dziedziczenia ubóstwa, kiedy całe rodziny, na długie lata pozostają na marginesie życia społecznego. Widocznymi przejawami biedy jest m.in.: niemożność zagwarantowania mieszkania i posiłku dla rodziny, a dla dzieci np. odpowiedniego wyposażenia szkolnego. Gmina, poza środkami własnymi, korzysta ze środków na pomoc z krajowego programu "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" i w roku 2015 z pomocy w formie posiłku skorzystało 516 osób (w tym 498 dzieci), ponadto OPS udzielał zasiłku celowy w ramach w/w programu dla 725 osób. Dla uczniów OPS wypłaca stypendia socjalne i zasiłki szkole - w roku 2015 wypłacane one dla 622 osób. OPS w Jędrzejowie w roku 2015 wypłacał dodatki mieszkaniowe dla 2 926 gospodarstw domowych oraz dodatki energetyczne dla 1 510 gospodarstw. W niektórych sytuacjach zapobieganie ubóstwu przyjmuje formę aktywizacyjną - OPS w Jędrzejowie prowadzi Program „Posiłek za pracę”.

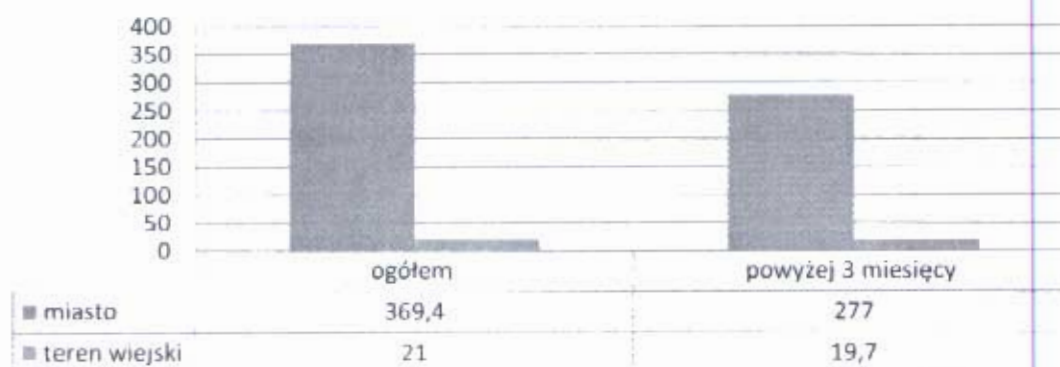
W gminie zauważalne jest zjawisko dziedziczenia ubóstwa, kiedy całe rodziny, na długie lata pozostają na marginesie życia społecznego. Widocznymi przejawami biedy jest m.in.: niemożność zagwarantowania mieszkania i posiłku dla rodziny, a dla dzieci np. odpowiedniego wyposażenia szkolnego. Gmina, poza środkami własnymi, korzysta ze środków na pomoc z krajowego programu "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania" i w roku 2015 z pomocy w formie posiłku skorzystało 516 osób (w tym 498 dzieci), ponadto OPS udzielał zasiłku celowy w ramach w/w programu dla 725 osób. Dla uczniów OPS wypłaca stypendia socjalne i zasiłki szkole - w roku 2015 wypłacane one dla 622 osób. OPS w Jędrzejowie w roku 2015 wypłacał dodatki mieszkaniowe dla 2 926 gospodarstw domowych oraz dodatki energetyczne dla 1 510 gospodarstw.

W 2015 roku objętych pracą asystenta rodziny było 41 rodzin, a 81 rodzin objętych było wzmoczoną pracą socjalną.

Mieszkaniowy zasób gminy tworzą lokale mieszkalne w 34 budynkach (stanowiących własność Gminy Jędrzejów) i lokale mieszkalne położone w 30 budynkach (stanowiących współwłasność Gminy Jędrzejów i osób fizycznych (budynki wspólnot mieszkaniowych)). Mieszkaniowy zasób gminy według stanu na dzień 31.12.2015 r. stanowi 213 lokali mieszkalnych i 113 lokali socjalnych. Lokale położone są na terenie miasta Jędrzejowa oraz na terenie gminy w miejscowościach: Zagaje, Podchojny, Raków, Prząsław, Brus, Chorzewa. Warunki przyznawania lokali z zasobów gminy określają: Uchwała nr XIII/130/11 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 1 grudnia 2011r. w sprawie przyjęcia "Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Jędrzejów na lata 2012 - 2016" oraz Uchwała nr LIX/490/14 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 października 2014r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Jędrzejów.

W 2015 roku przydzielono: 3 lokale mieszkalne dla osób z listy oczekujących i 10 lokali socjalnych z przeznaczeniem pod realizację wyroków sądowych o eksmisję oraz dla osób oczekujących. Aktualnie około 160 osób oczekuje na przydział lokali komunalnych lub socjalnych.

Zaległości w opłatach za mieszkanie w zasobach gminnych na terenie gminy Jędrzejów w roku 2013 w tys. zł (GUS, 2013)

Według danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Jędrzejowie stopień niezaspokojenia potrzeb w zakresie mieszkalnictwa chronionego wynosi ponad 70 %.

Dużym problemem społecznym jest rosnąca liczba świadczeń wypłacanych przez OPS z powodu długotrwałej choroby. Świadczy to o wielu problemach związanych z utrzymaniem rodzin oraz o chorobach związanych z wiekiem. W gminie Jędrzejów zauważalny jest problem osób niesamodzielnych, czyli takich, które ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki lub wsparcia w formie usług opiekuńczych w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania podstawowych czynności dnia codziennego. W gminie działają instytucje społeczne: Środowiskowy Dom Samopomocy i Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Jędrzejowie. OPS w Jędrzejowie w roku 2015 świadczył dla osób starszych i chorych, m.in.:

- usługi opiekuńcze dla 82 osób
- specjalne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi - 58 osób
- zasilek pielęgnacyjny dla osoby która ukończyła 75 lat - 84 świadczenia.

W 2013r. przeprowadzono monitoring "Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie", z którego wynikało, że najczęściej występującą formą przemocy, jest przemoc psychiczna oraz przemoc fizyczna. Ponadto najwięcej zdiagnozowanych przypadków przemocy w rodzinie w 2013 roku odnotowano na terenie powiatu kieleckiego (1870 wskazań) oraz na terenie powiatu jędrzejowskiego (695 wskazań). Dane z Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie wykazują, iż w okresie od stycznia do listopada 2014r. na terenie powiatu odnotowano 1 132 interwencje domowe i założono 290 Niebieskich Kart dla osób dopuszczających się przemocy. Osób doznających przemocy w w/w okresie było 492 (w tym 275 kobiet, 99 mężczyzn i 118 małoletnich), osób stosujących przemoc było 291 (w tym 265 mężczyzn i 26 kobiet). W związku z przemocą domową dokonano zatrzymania 13 mężczyzn i 1 kobiety. Z analizy Niebieskich Kart wynika, że w większości przypadków w tych rodzinach występuje problem alkoholowy. Wśród osób zatrzymanych pod wpływem alkoholu było 172 mężczyzn i 8 kobiet.

W 2015r. podczas 24 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz 770 spotkań grup roboczych podejmowane były działania na rzecz 340 rodzin dotkniętych przemocą (w tym 233 z lat ubiegłych). Liczba spisanych Niebieskich Kart w porównaniu z rokiem 2014 spadła o 5, natomiast wzrosła liczba instytucji, które uruchomiły procedurę.

Według szacunkowej skali problemów alkoholowych "Lokalne diagnozy monitoringu oraz strategii rozwiązywania problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla Miasta i Gminy Jędrzejów" (dane szacunkowe oparte na wskaźnikach wypracowanych przez PARPA) co piąty mieszkaniec gminy uwikłany jest w jakiś sposób (osobiście, lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy. Wskaźniki wyliczone zostały na poziomie:

- liczba osób uzależnionych od alkoholu - 600-900 osób
- liczba osób dorosłych żyjących w rodzinach alkoholowych (współmałżonkowie, rodzice, rodzeństwo) - 1 200-1 500 osób
- liczba dzieci wychowujących się w rodzinach alkoholików: 1.200-1.500 osób
- liczba osób pijących szkodliwie, nie uzależnionych od alkoholu: 1 500-2 100 osób
- ofiary przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (dzieci i dorośli): 1 590-2 000 osób.

Obszary gminy charakteryzujące się największą koncentracją osób wspieranych przez pomoc społeczną obejmują miasto Jędrzejów, zwłaszcza jego część centralną.

Liczb osób zamieszkujących centrum miasta Jędrzejów pobierających świadczenia z OPS w Jędrzejowie (Ośrodek Pomocy Społecznej w Jędrzejowie)

Ulica	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej	Liczba osób w tych rodzinach	Liczba rodzin w domach jednorodzinnych	Liczba rodzin w blokowiskach	Kwota świadczeń
11 Listopada	48	83	3	45	210 419,72
Pl. T. Kościuszki	18	36	0	18	56 816,76
Kielecka	5	10	1	4	8 620,37
Pińczowska	23	66	2	21	92 351,14
Strażacka	4	4	2	2	8 535,18
Daszyńskiego	20	54	4	16	70 903,66
Partyzantów	8	17	4	4	66 839,76
Jana Pawła	3	3	1	2	2 893,12
Kościelna	4	4	0	4	31 843,59
Przytkowskiego	54	115	1	53	122 484,70
Razem	187	388	18	257	671 708,00

Gmina Jędrzejów wspiera działania w zakresie opieki nad rodzinami dysfunkcyjnymi, finansując np.: indywidualne poradnictwo psychologiczne i psychoterapię grupową dla osób doświadczających przemocy, poradnictwo rodzinne, warsztaty kompetencji wychowawczych oraz warsztaty integracyjne.

Na terenie gminy Jędrzejów w sferze społecznej najpoważniejsze są niekorzystne trendy demograficzne, które zmieniają i zmieniać będą strukturę infrastruktury oraz wpływać na politykę społeczną prowadzoną w gminie. Spadek liczby mieszkańców na terenie miasta Jędrzejów potwierdza obserwowaną degradację społeczno-ekonomiczną miasta oraz utratę przez niego funkcji centrotwórczych. Silniejsze procesy starzenia społeczeństwa następują na terenie miasta, w porównaniu z obszarem wiejskim, który charakteryzuje się stałym dopływem nowych mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wyzwaniem dla władz lokalnych będzie opracowanie programów dla ludzi w starszym wieku w oparciu o realne rozpoznanie ich sytuacji zdrowotnej i społeczno-ekonomicznej. W efekcie starzenia się społeczności lokalnej gminy w dłuższej perspektywie nastąpi zmiana popytu na pewne typy usług publicznych, np. oferty edukacyjnej czy zdrowotnej.

W ramach diagnozy sfery społecznej i jej podsumowania należy wyróżnić grupy społeczne wymagające wsparcia na terenie gminy Jędrzejów. Są to:

- osoby starsze
- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na ubóstwo, bezrobocie, występowanie w rodzinach zjawisk patologicznych, niepełnosprawność
- dzieci i młodzież.

Grupy społeczne wymagające wsparcia na terenie gminy Jędrzejów

Grupa wymagająca wsparcia	Wyszczególnienie	Opis		
		na terenie miasta	na terenie wiejskim	
osoby starsze	Opis problemu	W gminie występuje zjawisko starzenia się społeczeństwa - w chwili obecnej wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 22 % i tendencja jest wzrostowa. Ze świadczeń OPS w Jędrzejowie korzysta 586 osób z powodu choroby (w zdecydowanej większości są to osoby starsze). W ponad 65% przypadków pensionariuszami Domów Pomocy Społecznej są osoby starsze. W gminie występują trudności ze świadczeniem usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby, brakuje miejsc i form aktywizacji osób starszych, prowadzonych programów profilaktycznych mających na celu zachowanie sprawności fizycznej i psychicznej, dostępu do specjalistycznej opieki medycznej, itp.		
		<ul style="list-style-type: none"> • odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 24% 	<ul style="list-style-type: none"> • odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 18% 	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do usług medycznych • działalność Jędrzejowskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieków 	<ul style="list-style-type: none"> • większy odsetek osób pozostających we własnym gospodarstwie domowym lub pod opieką rodziny • brak miejsc i form aktywizacji • problem z dojazdem do usług zlokalizowanych w mieście • brak mieszkań chronionych jako alternatywy dla DPS 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • brak miejsc i form aktywizacji • problemy komunikacyjne z dojazdem do usług • brak mieszkań chronionych jako alternatywy dla DPS 		
osoby bezrobotne	Opis problemu	Sytuacja na lokalnym rynku pracy nie jest korzystna, mimo skala bezrobocia w gminie wynosi 8,4 % osób w wieku produkcyjnym. Jest to sytuacja lepsza niż w powiecie i województwie. Duża liczba osób bezrobotnych korzysta ze świadczeń OPS w Jędrzejowie (529 osób) - jest to pomoc doraźna, niezbędna, ale nie eliminująca problemów. Zwiększa, że większość bezrobotnych ma niskie kwalifikacje i brak specjalizacji. Ponadto osoby bezrobotne często są mało aktywne na rynku pracy, ze względu na słabą samoocenę, ale i ze względu na niechęć do podjęcia jakiegokolwiek pracy.		
		<ul style="list-style-type: none"> • możliwość wzrostu zatrudnienia w sektorze usługowym lub sektorze usług społecznych • dostępność do usług, szkoleń, świadczonych przez PUP 	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość zatrudnienia do prac sezonowych w rolnictwie • dostępność do usług, szkoleń, świadczonych przez PUP 	
		<ul style="list-style-type: none"> • niska aktywność osób bezrobotnych 	<ul style="list-style-type: none"> • niska aktywność osób bezrobotnych 	
	Mocne strony			
	Słabe strony			

		<p>Na terenie gminy osoby w wieku do 18 roku życia stanowią 17,3% mieszkańców. Dzieci i młodzież mają zapewniony dostęp do placówek oświatowych do poziomu ponadgimnazjalnego. Młodzież poszukująca kierunków na wyższym poziomie kształcenia, zmuszona jest opuścić miasto dla większych ośrodków akademickich, tam pozostaje i szuka zatrudnienia. W gminie widoczny jest odpływ ludzi młodych (ze względu na brak możliwości rozwoju zawodowego i osobistego).</p>	
dzieci i młodzież	Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> • odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym wynosi 15,4% 	
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do placówek oświatowych do szczebla ponadgimnazjalnego • działalność Centrum Kultury 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do ciekawej oferty placówek kulturalnych • trudności z dostępem do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej poza obiektami oświatowymi • słaba organizacja czasu wolnego poza placówkami oświatowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do infrastruktury kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej • słaba organizacja czasu wolnego poza placówkami oświatowymi
	osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na występujące w ich środowisku domowych zjawiska patologiczne	Opis problemu	<p>Do grupy tej należą środowiska, gdzie notuje się wysokie wskaźniki uzależnień (od alkoholu, substancji psychoaktywnych, hazardu, itp.) i innych zachowań patologicznych (np. bezradności, przemocy domowej). Zjawiska te mogą być zarówno przyczyną, jak i skutkiem innych negatywnych sytuacji bądź zachowań widocznych w społeczeństwie. Wśród beneficjentów OPS w Jędrzejowie jest 108 rodzin pobierających świadczenia z powodu alkoholizmu ich członka, 36 z powodu występowania przemocy w rodzinie. Z pomocy OPS skorzystało 989 rodzin, w tym 402 wychowujące dzieci, z czego 257 z problemami wychowawczymi.</p>
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do usług pomocy społecznej w postaci asystenta rodziny, poradnictwa specjalistycznego, pomocy opiekunek środowiskowych • działalność Klubu Integracji Społecznej • działalność Punktu Wsparcia dla Rodziny • działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • działalność Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost sytuacji i problemów patologicznych w rodzinach 	

osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na niepełnosprawność	Opis problemu	OPS w Jędrzejowie wypłaca świadczenia z powodu występowania niepełnosprawności - otrzymuje je 320 osób. Rzeczywista liczba osób niepełnosprawnych w gminie i mieście jest jednak trudna do oszacowania. Osoby te identyfikują problemy rozwojowe (słaby dostęp do nauki, brak inicjatyw reintegracyjnych, brak stowarzyszeń działających dla potrzeb osób niepełnosprawnych, występujący problem bezrobocia), techniczne (nieostosowane architektoniczne obiektów i ciągów komunikacyjnych) i instytucjonalne (trudności w korzystaniu w usług placówek różnych szczebli).
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none">• działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie• działalność stowarzyszeń oferujących pomoc osobom niepełnosprawnym
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none">• słaby dostęp do nauki• brak inicjatyw reintegracyjnych• brak stowarzyszeń działających dla potrzeb osób niepełnosprawnych• występujący problem bezrobocia• problemy techniczne (nieostosowane architektoniczne obiektów i ciągów komunikacyjnych)• problemy instytucjonalne (trudności w korzystaniu w usług placówek różnych szczebli).

Podsumowanie problemów sfery funkcjonalno-użytkowej (przestrzennej)

W strukturze województwa świętokrzyskiego gminę Jędrzejów zalicza się do subregionu jędrzejowskiego, którego głównym ośrodkiem jest miasto Jędrzejów, skupiające usługi o zasięgu rejonowym. Miasto pełni ważną rolę w obsłudze ludności, skupiając funkcje przemysłowe oraz usługi z zakresu: administracji ponadlokalnej, edukacji na poziomie ponadgimnazjalnym, oraz leczenia specjalistycznego. Pełni też ważne funkcje kulturowe, integrujące lokalne społeczności.

Głównym kierunkiem wojewódzkiej polityki przestrzennej na obszarze miasta i gminy Jędrzejów jest tworzenie warunków do rozwoju wielofunkcyjnego z jednoczesnym pogłębieniem identyfikacji subregionalnych funkcji Jędrzejowa oraz osiągnięciem, zarówno w mieście, jak i na terenie wiejskim krajowych standardów zagospodarowania.

Na uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Jędrzejów składają się (wg Studium uwarunkowań i kierunków...) tereny:

- zabudowy: mieszkaniowej, rekreacji indywidualnej, usługowej
- obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych
- obiektów produkcyjnych, składów i magazynów
- leśne, łąk i pastwisk, cmentarzy
- wód powierzchniowych
- urządzeń i obiektów infrastruktury, obsługi komunikacyjnej.

Ograniczenia w zagospodarowaniu wynikają z obecności na terenie gminy uwarunkowań środowiskowych, m.in. geologicznych, obecności terenów zielonych i innych elementów przyrodniczych oraz elementów dziedzictwa kulturowego.

Za główną funkcję gospodarczą terenów w gminie uznawane jest rolnictwo.

Miasto Jędrzejów stanowi wyodrębnioną z gminy strukturę przestrzenną pełniącą równocześnie funkcje usługowe dla obszarów wiejskich gminy oraz będąc ośrodkiem o znaczeniu ponadgminnym - jako miasto powiatowe.

Obecny układ Jędrzejowa jest wynikiem (wg Studium uwarunkowań i kierunków...): lokacji średniowiecznego miasta, usytuowania współczesnego dotyczącego osiedli mieszkaniowych (ul. Przypkowskiego, 11 Listopada), zabudowy ul. Zamoście i Sienkiewicza oraz kompleksu i rozproszonych obiektów przemysłowych. Najwyższą czytelność tkanki występuje w kompleksie śródmiejskim ze względu na gęstość zabudowy, układ rynku oraz walory architektoniczne. Układy pozostałej części miasta noszą cechy struktur satelitarnych, gdzie struktura komunikacyjna i urbanistyczna kształtowało się w sposób nieuporządkowany i żywiołowy.

Dominującą formą zabudowy gminy Jędrzejów są budynki mieszkalne. Obok tej zabudowy funkcjonują obiekty handlowe, usługowe, budynki administracji publicznej oraz inne obiekty użyteczności publicznej, obiekty sakralne, obiekty przemysłowe.

W zabudowie mieszkaniowej miasta Jędrzejów wyróżnia się:

- zabudowę staromiejską, głównie mieszkalno – usługową z udziałem domów jedno- i dwukondygnacyjnych z usługami w parterach. W większości jest to zabudowa odznaczająca się ubogimi standardami mieszkaniowymi i infrastrukturalnymi,

- jednorodzinną i zagrodową zabudowę mieszkalną usytuowaną na peryferiach miasta, charakterystyczną dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy jak i funkcji. Standardy techniczne ściśle związane są z okresem jej powstania,
- blokową zabudowę osiedlową, która skoncentrowana jest w zachodniej części miasta (ulice: Mieszka I, Chrobrego, Krzywoustego, Sobieskiego, Dmowskiego, Okrzei, Armii Krajowej).

Zabudowa przemysłowa skoncentrowana jest w południowej części miasta i obejmuje obszar ul. Przemysłowej oraz ul. Jasionki i dochodzi do ul. Partyzantów.

Na obszarze miasta znajduje się zabytkowy klasztor cysterski, posiadający tytuł archiopactwa. Jest to teren zdegradowany pod względem przestrzennym, nie współgrającym z rangą obiektu.

Układ funkcjonalno-przestrzenny obszarów wiejskich gminy Jędrzejów jest wynikiem zrównoważonego rozwoju przestrzeni produkcji rolnej i przestrzeni osiedleńczej. Sieć osiedleńcza kształtowała się głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych:

- część w układzie koncentrycznym do Jędrzejowa
- część w układzie rusztowym (równoległym do siatki geograficznej).

Na terenach pozamiejskich gminy dużo czytelniejsze są funkcje poszczególnych obszarów oraz zaznacza się większy ład, mimo znacznego zróżnicowania przestrzennego i krajobrazowego gminy. Pozytywnymi elementami tych terenów są kompleksy pól na południu gminy oraz kompleks leśny zamknięty doliną Nidy na północy gminy. Miejscowości są głównie ulicówkami, bez wyraźnego zarysowanego centrum, punktami szczególnymi są w ich krajobrazie obiekty kościołów. Na tych terenach zdiagnozowano problemy z zagospodarowaniem centrów poszczególnych miejscowości (są to obszary małe powierzchniowo), przedstawiające niską jakość estetyczną i użytkową przestrzeni publicznych.

Układ drogowo-ulicowy gminy stanowi jeden z najistotniejszych elementów całego układu przestrzennego. Głównymi osiami komunikacyjnymi o znaczeniu regionalnym i międzynarodowym, przebiegającymi przez obszar gminy Jędrzejów są:

- drogi krajowe: nr 7 relacji Gdańsk – Warszawa – Kraków, która jest jednocześnie częścią międzynarodowej drogi europejskiej E77 oraz nr 78 relacji Chmielnik – Gliwice – Chałupki
- drogi wojewódzkie: nr 728 relacji Jędrzejów – Końskie – Grójec, nr 768 relacji Jędrzejów – Kazimierza Wielka – Koszyce – Brzesko.

Uzupełnieniem głównego układu komunikacyjnego są drogi powiatowe oraz gminne. Drogi powiatowe należą do najistotniejszych w obsłudze gminy. Tworzą podstawową sieć obsługi wewnątrz i międzygminnej. Łączna ich długość w gminie wynosi ok 112 km.

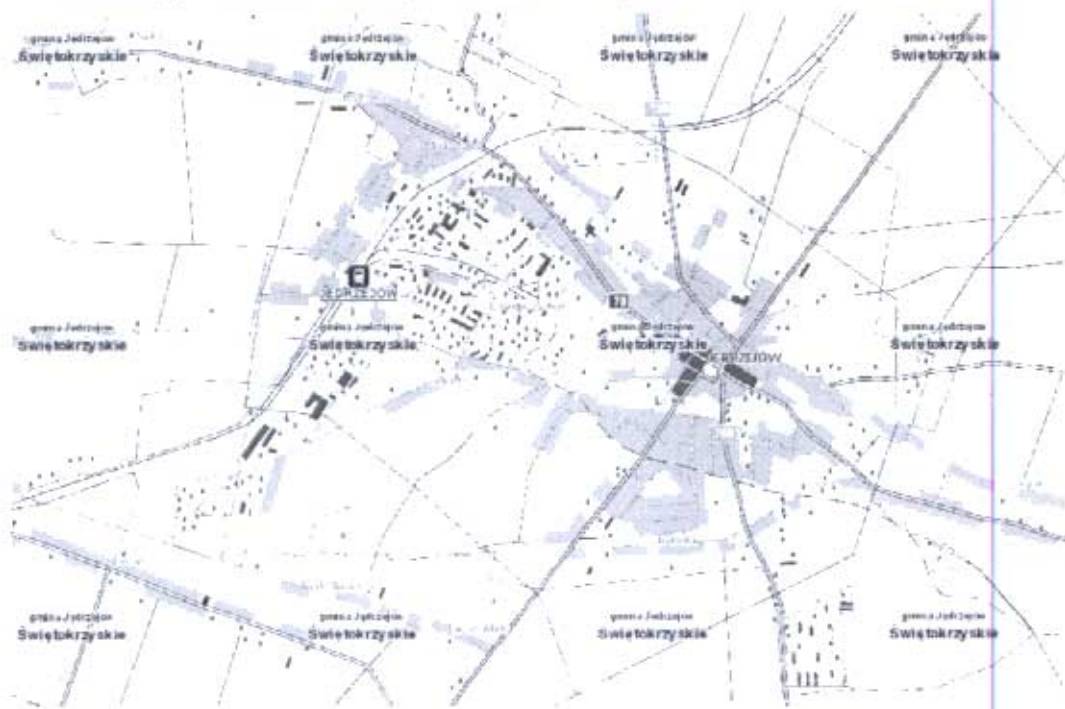
Łączna długość dróg gminnych wynosi ok. 106 km. Większość z nich, posiada nawierzchnię utwardzoną.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa Warszawa – Kraków.

Podstawowym problemem dla gminy jest wielkość ruchu tranzytowego, szczególnie na drogach krajowych nr 7 i 78. Obwodnica miasta nie spowodowała zasadniczych zmian w natężeniu ruchu.

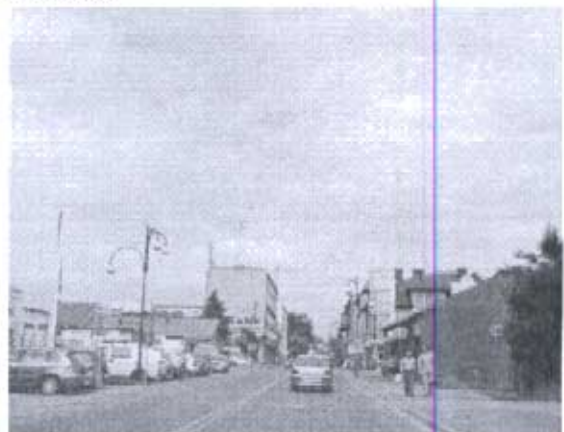
Rysunek 1. Struktura przestrzenna miasta Jędrzejowa (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

Dokumentacja fotograficzna dla centrum miasta Jędrzejów (fotografie: BaSz)

Plac Tadeusza Kościuszki

Ulica 11 Listopada

Dominującą formą zabudowy gminy Jędrzejów są budynki mieszkalne. Obok tej zabudowy funkcjonują obiekty handlowe, usługowe, budynki administracji publicznej oraz inne obiekty użyteczności publicznej, obiekty sakralne, obiekty przemysłowe.

W zabudowie mieszkaniowej miasta Jędrzejów wyróżnia się:

- zabudowę staromiejską, głównie mieszkalno – usługową z udziałem domów jedno- i dwukondygnacyjnych z usługami w parterach. W większości jest to zabudowa odznaczająca się ubogimi standardami mieszkaniowymi i infrastrukturalnymi,
- jednorodzinną i zagrodową zabudowę mieszkalną usytuowaną na peryferiach miasta, charakterystyczną dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy jak i funkcji. Standardy techniczne ściśle związane są z okresem jej powstania,
- blokową zabudowę osiedlową, która skoncentrowana jest w zachodniej części miasta (ulice: Mieszka I, Chrobrego, Krzywoustego, Sobieskiego, Dmowskiego, Okrzei, Armii Krajowej).

Zabudowa przemysłowa skoncentrowana jest w południowej części miasta i obejmuje obszar ul. Przemysłowej oraz ul. Jasionki i dochodzi do ul. Partyzantów.

Do najcenniejszych elementów struktury miasta zaliczyć należy obszar staromiejski skupiony wokół rynku, którego wartością są zabytkowe kamienice i zamknięcie perspektywy ul. Kościelnej bryłą Kościoła św. Trójcy. Zaburzenie kompozycyjne i historyczne rynku występuje w postaci obcego elementu - domu handlowego.

Na zachodnio-północnych peryferiach miasta znajduje się Klasztor Ojców Cystersów, stanowiący dominantę architektoniczną i sylwetową identyfikującą Jędrzejów. Obiekt ten położony jest na małopolskiej pętli Szlaku Kulturowego Cystersów (szlaku o międzynarodowym charakterze).

Na terenie gminy ustanowiono strefy ochronne zasobu kulturowego, którymi są:

- strefy ochrony archeologicznej: strefa ochrony biernej na terenie miasta Jędrzejów (obszar staromiejski), Zespół Klasztorny OO. Cystersów w Jędrzejowie wraz z otoczeniem (nr rej. 181, dział A z dnia 11.02.1967), obiekty i zespoły wpisane do rejestru zabytków archeologicznych przeznaczone do bezwzględного zachowania: Mnichów - dwór obronny (nr 400/5/88 nr rejestru 77 Aa, 06.01.1988 r.), Zagaje - kurhan (nr 400/z/4/88 nr rejestru 76, dział Aa 06.01.1988 r.)
- strefy ochrony konserwatorskiej: Klasztor OO Cystersów, Zespół Staromiejski, przedmieścia XIX i XX w., kolejka wąskotorowa – zabytek techniki

W gminie występują również obszary chronione: obszar chroniony cmentarzy w mieście i gminie oraz obszar zieleni chronionej – ciąg rzeki Brzeźnica.

Na terenie gminy Jędrzejów znajdują się zabytki architektoniczne nieruchome wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego oraz inne cenne obiekty o walorach architektonicznych, tradycyjnych dla regionu. Są to obiekty: obiekty sakralne, zespoły podworskie z założeniem parkowym, budynki mieszkalne.

Obiekty architektoniczne wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego z terenu gminy Jędrzejów (Narodowy Instytut Dziedzictwa)

Miejscowość	Obiekt	Nr rejestru
Brus	założenie podworskie (budynek mieszkalny, park, ogród gospodarczy)	A.95/1-2
Jasionna	park	A.96
Jędrzejów	śródmieście miasta (zabytkowe założenie urbanistyczne)	A.97
	kościół par. pw. św. Trójcy	A.98
	zespół klasztorny cystersów (kościół pw. Wniebowzięcia NMP i św. Wojciecha, klasztor, dzwonnica, brama klasztoru, mur z basztami, ogród)	A.99/1-6
	Jędrzejowska Kolej Dojazdowa – budynki na stacji Jędrzejów Osobowy Wąskotorowy (hala napraw wagonów I, hala napraw wagonów II, kuźnia i odlewnia), ul. Dojazd 1	A.100
	kaplica i cmentarz wojenny 1914-1915, ul. Konarskiego	A.101
	dom, pl. Kościuszki 1	A.102
	dom, pl. Kościuszki 7	A.103
	dom, pl. Kościuszki 8	A.104
	dom, Rynek 22	A.105
Lasków	park	A.106
Mnichów	zespół kościoła par. p. w. św. Szczepana (kościół, dzwonnica)	A.107/1-2
	park	A.108
Zagaje	park podworski	A.109
teren całej gminy	Jędrzejowska Kolej Dojazdowa: odcinek linii kolei wąskotorowej w obrębie terytorium Gminy Jędrzejów ze wszystkimi torami, rozjazdami i przepustami	

Układ funkcjonalno-przestrzenny obszarów wiejskich gminy Jędrzejów jest wynikiem zrównoważonego rozwoju przestrzeni produkcji rolnej i przestrzeni osiedleńczej. Sieć osiedleńcza kształtowała się głównie wzdłuż ciągów komunikacyjnych:

- część w układzie koncentrycznym do Jędrzejowa
- część w układzie rusztowym (równoległym do siatki geograficznej).

Na terenach pozamiejskich gminy dużo czytelniejsze są funkcje poszczególnych obszarów oraz zaznacza się większy ład, mimo znacznego zróżnicowania przestrzennego i krajobrazowego gminy. Pozytywnymi elementami tych terenów są kompleksy pól na południu gminy oraz kompleks leśny zamknięty doliną Nidy na północy gminy. Miejscowości są głównie ulicówkami, bez wyraźnie zarysowanego centrum, punktami szczególnymi są w ich krajobrazie obiekty kościołów. Na tych terenach zdiagnozowano problemy z zagospodarowaniem centrów poszczególnych miejscowości (są to obszary małe powierzchniowo), przedstawiające niską jakość estetyczną i użytkową przestrzeni publicznych.

Elementami naruszającymi ład przestrzenny są również: droga krajowa nr 7, obecność napowietrznych linii energetycznych, niska efektywność energetyczna budynków.

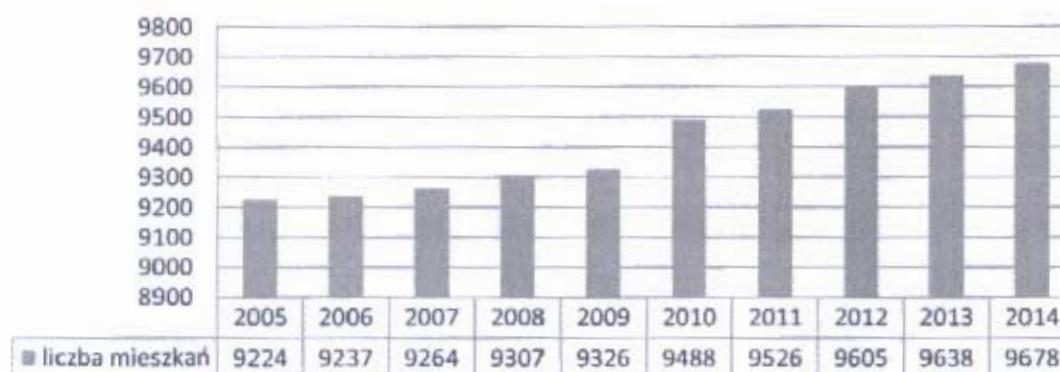
Według danych GUS (stan na koniec 2014 r.), na terenie gminy Jędrzejów znajduje się 5 975 budynków mieszkalnych, w których mieści się 9 678 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 715 290 m². Średni metraż mieszkania wynosi około 74 m². Wskaźnik liczby osób przypadających na jedno mieszkanie wynosi blisko 3 osoby.

Zasoby mieszkaniowe gminy Jędrzejów według lokalizacji (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Liczba mieszkań	Powierzchnia użytkowa [m ²]	Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]
Gmina Jędrzejów ogółem	9 678	715 290	74,0
miasto	5 906	380 604	64,4
obszary wiejskie	3 772	334 686	88,7

Liczba mieszkań na terenie gminy Jędrzejów w latach 2005 – 2014 (GUS 2005-2014)

Stan techniczny zasobów mieszkaniowych w znacznej mierze zależy od struktur własnościowych. Według ogólnodostępnych danych statystycznych szacuje się, że ponad 73% mieszkań stanowi własność osób fizycznych.

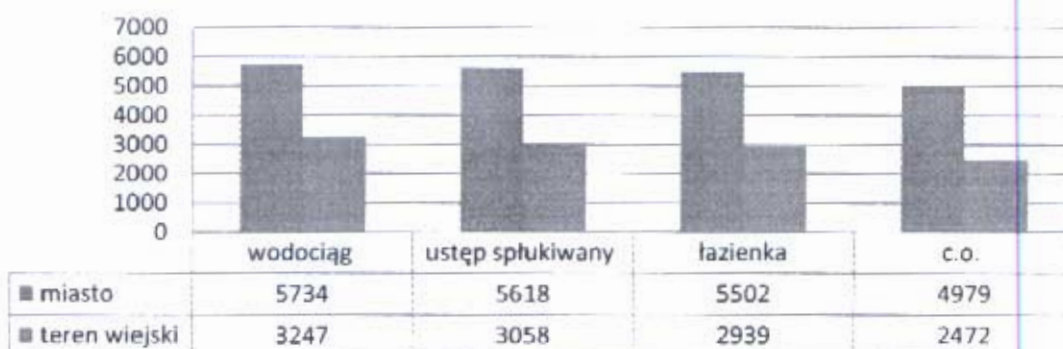
Udział budynków mieszkalnych na terenie gminy Jędrzejów, według okresów wybudowania (w %)

Na przestrzeni ostatnich lat coraz mocniej zaznacza się trend termomodernizacji budynków, co przekłada się na poprawę ich jakości pod względem energetycznym i technicznym. Jednak większość budynków wcześniej wybudowanych, nie jest efektywna energetycznie, jest nie ocieplona oraz korzysta z niefunkcjonalnych i nieekologicznych źródeł ciepła.

Wypożyczenie mieszkań w podstawowe wyposażenie techniczne w gminie Jędrzejów (GUS, 2014)

Miasto Jędrzejów zaopatrzone jest w infrastrukturę sieciową w postaci sieci energetycznej, wodociągowej w stopniu wystarczającym, natomiast w sieć kanalizacyjną w stopniu niedostatecznym.

Na terenach wiejskich występuje deficyt sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Zwodociągowane są miejscowości: Borki, Borów, Brynica Sucha, Ignacówka, Lasków, Ludwinów, Łączyn, Łysaków Drugi, Łysaków Kawęczyński, Łysaków Pod Lasem, Piaski, Podchojny, Potok Mały, Potok Wielki, Przęsław Mały, Skroniów, Sudół, Węgleniec, Wilanów, Wolica, Zagaje. Sieć kanalizacyjną posiadają: Borki, Piaski, Skroniów, Sudół, Wilanów i Zagaje.

Dane o infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta i gminy Jędrzejów (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Jednostka	Dane		
		Miasto	Obszar wiejski	Ogółem
Sieć wodociągowa				
Długość sieci rozdzielczej	km	44,0	87,1	131,1
Liczba przyłączy	szt.	2209	2067	4276
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm ³	338,7	175,7	514,4
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	14645	7436	22081
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca	m ³	21,5	13,5	17,9
Sieć kanalizacyjna				
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	45,2	24,1	69,3
Liczba przyłączy	szt.	1967	586	2553
Ścieki odprowadzone	dm ³	544	59	603
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	12642	2155	14797

Na terenie gminy Jędrzejów funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków komunalnych z lokalizacją w Jędrzejowie. Jest to mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia o przepustowości 8620 m³/dobę, obsługująca miejscowości objęte siecią kanalizacyjną. Do oczyszczalni dowożone są również ścieki z obszarów nie posiadających dostępu do sieci kanalizacyjnej (obszar gminy i obszary gmin sąsiednich).

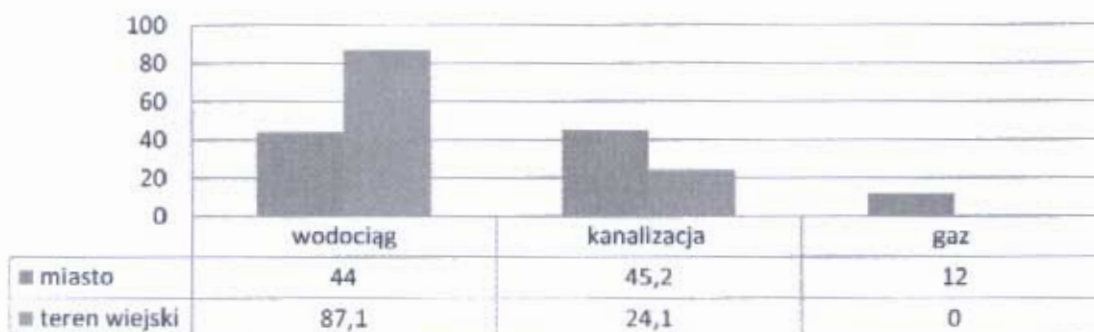
Na całym obszarze brakuje sieci gazowej. Mieszkańcy gminy korzystają z gazu propan-butan w 11-kg butlach do celów kuchennych. Jest to forma bardzo rozpowszechniona, ze względu na dostępność punktów wymiany.

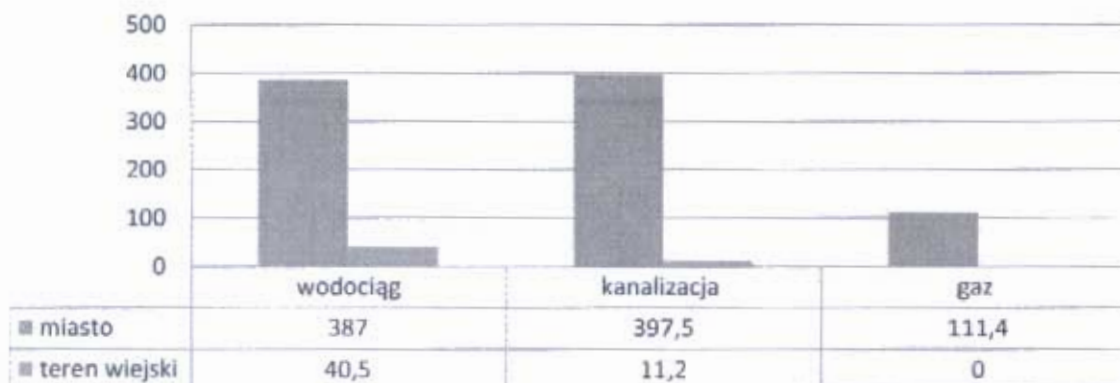
Dane o infrastrukturze gazowej na terenie miasta i gminy Jędrzejów (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Jednostka	Dane		
		Miasto	Obszar wiejski	Ogółem
Długość czynnej sieci ogółem	m	12 663	14 185	26 848
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	0	14 185	14 185
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	12 663	0	12 663
Liczba przyłączy	szt.	102	0	102
Odbiorcy gazu	gosp.	110	0	110
zużycie gazu	tys. m ³	136,0	0	136,0
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp.	105	0	105
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys. m ³	123,7	0	123,7
Ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	293	0	293

Infrastruktura sieciowa na terenie miasta i gminy Jędrzejów (GUS, 2014)

Sieć rozdzielcza na 100 km² na terenie miasta i gminy Jędrzejów (GUS, 2014)

Zaopatrzenie w ciepło na terenie gminy Jędrzejów realizowane jest za pomocą:

- systemu ciepłowniczego – system kotłowni i sieci osiedlowych funkcjonuje na terenie miasta Jędrzejów i zarządzany przez Veolia Energia Polska S.A.,
- lokalnych źródeł ciepła, będących własnością zakładów przemysłowych, obiektów użyteczności publicznej, które służą do zaspokojenia własnego zapotrzebowania na ciepło, w tym ciepłą wodę użytkową (c.w.u.),
- indywidualnych źródeł ciepła, zaspokajających potrzeby własne domu lub mieszkania.

Aktualnie w obiektach/urzędzeniach administrowanych przez Miasto i Gminę Jędrzejów nie wykorzystuje się odnawialnych źródeł energii. W pojedynczych gospodarstwach domowych w gminie zainstalowane są instalacje solarne wykorzystywane do ogrzania wody użytkowej. W gminie Jędrzejów dostępność telefonii stacjonarnej i komórkowej nie stwarza problemów. Usługi internetowe dostarczane są siecią kablową, na bazie telefonii stacjonarnej oraz bezprzewodowo.

Dla ładu przestrzennego właściwe jest:

- przestrzeganie podstawowych funkcji poszczególnych terenów w celu unikania kolizji w zagospodarowaniu przestrzeni
- dążenie do koncentracji zabudowy w obrębie terenów wyznaczonych do rozwoju osadnictwa, ograniczenie lokalizacji zabudowy rozproszonej
- intensyfikacja wykorzystania terenów przeznaczonych do zainwestowania
- przestrzeganie form architektonicznych wynikających z uwarunkowań kulturowych m.in. w obrębie terenu miasta, wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej
- zachowanie walorów krajobrazowych jako głównego i niepowtarzalnego komponentu kreującego tożsamość obszaru gminy.

Naruszenie ładu przestrzennego dotyczy jednak całości miasta. Dysfunkcje te dotyczą:

- wprowadzenia ruchu tranzytowego w centrum miasta, w tym: w najbardziej wartościową historycznie i kulturowo tkankę rynku (plac Kościuszki)
- odcięcia części zachodniej miasta poprzez przeprowadzenie sieci kolejowej (w części tej znajduje się najbardziej wartościowy zabytek miasta - kompleks klasztoru cystersów)
- wydłużonych struktur ulic z zabudową przyulicową, stanowiące układy rozproszone, tylko na niewielkiej przestrzeni w centrum ułożone w kwartałach
- braku przestrzeni ogólnodostępnych dla mieszkańców
- rozproszenia obiektów administracji państwowej i samorządowej na obszarze miasta, w miejscach trudno dostępnych komunikacyjnie i gdzie występują bariery architektoniczne i komunikacyjne
- dysharmonii architektonicznej i braku wyeksponowania walorów miasta
- braku terenów zielonych, zagospodarowanych pod kątem wypoczynku i rekreacji
- niepełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną sieciową
- stanu technicznego budynków oraz ich niskiej efektywności energetycznej.

Systemy komunikacyjne przy dzisiejszym, wciąż wzrastającym, wskaźniku motoryzacji oraz zapotrzebowaniu na sieć i przewozy nie są w stanie w pełni pokryć popytu na usługi komunikacyjne – zwłaszcza w centrum - zapewnić pełnej swobody użytkowania samochodów osobowych.

W zakresie infrastruktury społecznej:

- aktualna sieć oświatowa w gminie jest obszerna. W większości szkoły posiadają dobrą bazę do prowadzenia zajęć dydaktycznych, pozalekcyjnych, sportowych.. Przez ostatnie lata placówki szkolne systematycznie rozwijały się, w szczególności w zakresie infrastruktury (np. boisk szkolnych). Ponadto Jędrzejów znajduje się w bliskiej odległości od ośrodków, gdzie znajduje się sieć szkolnictwa wyższego tj. Kielce czy Kraków

- dostęp do instytucji kultury najlepszy jest na terenie miasta, na terenach wiejskich istnieją jedynie świetlice nie prowadzące działalności na szeroką skalę
- dostęp do placówek ochrony zdrowia także jest najlepszy na terenie miasta, na terenie wiejskim działają 2 przychodnie. Coraz liczniej rozwijają się niepubliczne przychodnie i gabinety prywatne.

W zakresie infrastruktury technicznej istnieje duża dysproporcja pomiędzy miastem a terenami wiejskimi. Na całym terenie występuje niedostatek sieci gazowej.

W efekcie miasto Jędrzejów jest mało funkcjonalne i przyjazne dla mieszkańców. Zauważane są problemy generowane przede wszystkim przez niedostatki infrastrukturalne, których genyzy należy upatrywać w niezapewnieniu poszczególnym obszarom właściwych i koniecznych elementów.

Problemy wymagające wsparcia w zakresie sfery funkcjonalno-użytkowej (przestrzennej) na terenie gminy Jędrzejów

Obszar wymagająca wsparcia	Wyszczególnienie	Opis	
		na terenie miasta	na terenie wiejskim
ład przestrzenny	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> • obecność budynków i stref wartościowych architektonicznie • obecność obwodnicy miasta 	<ul style="list-style-type: none"> • obecność budynków zabytkowych • zwarta struktura zabudowy wsi
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • wydłużona struktura ulic • brak funkcjonalnego centrum 	<ul style="list-style-type: none"> • brak funkcjonalnych centrów miejscowości
niski poziom zasobu mieszkaniowego	Opis problemu	Wartość nieruchomości na terenie śródmiejskim jest niska, z uwagi na: nieatrakcyjność zasobów mieszkaniowych oraz terenów przestrzeni publicznej, słabe rozwiązania w zagospodarowaniu przestrzeni, braki w infrastrukturze technicznej sieciowej.	Niski poziom standardów mieszkaniowych w starych budynkach, słaba efektywność energetyczna budynków, częściowo niskie wyposażenie w infrastrukturę techniczną.
		<ul style="list-style-type: none"> • średnia pow. użytkowa mieszkania 64,4 m² 	<ul style="list-style-type: none"> • średnia pow. użytkowa mieszkania 88,7 m²
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie standardu mieszkań w domach jednorodzinnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie standardu mieszkań w domach jednorodzinnych
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, w tym mieszkaniowa • braki w termomodernizacji • słaba efektywność energetyczna budynków • niedostatek sieci gazowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zdekapitalizowana infrastruktura kubaturowa, w tym mieszkaniowa • niepełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną • braki w termomodernizacji • słaba efektywność energetyczna budynków • niedostatek sieci wodociągowej i kanalizacyjnej • brak sieci gazowej

Podsumowanie problemów sfery środowiskowej

Krajobraz naturalny na zdecydowanej większości obszaru gminy został przekształcony w krajobraz kulturowy (pola uprawne, łąki, pastwiska, tereny budowlane) o różnym stopniu antropogenizacji. Pozostałe fragmenty krajobrazów naturalnych tworzą mozaikę ekosystemów leśnych i wodno-łąkowych z agrocenozami i terenami zurbanizowanymi.

Na obszarze miasta tereny zalesione zajmują powierzchnię 2,23 ha, na obszarze wiejskim - 5359,46 ha. Lesistość gminy wynosi 23,2% jej powierzchni.

Obecność na terenie gminy Jędrzejów elementów środowiska naturalnego o wysokiej wartości przyrodniczej i krajobrazowej zdecydowała o ustanowieniu na obszarze gminy obszarowych i indywidualnych form ochrony przyrody.

Na terenie gminy Jędrzejów znajdują się formy ochrony przyrody:

- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu
- rezerwat przyrody Gaj
- użytki ekologiczne (bagny i łąka śródleśna)
- pomniki przyrody ożywionej
- Obszary Natura 2000: Dolina Białej Nidy PLH260013 i Ostoja Gaj PLH260027.

Ponadto przez gminę przechodzi fragment korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym – Dolina Nidy.

W kontekście stanu środowiska naturalnego dużym wyzwaniem na terenie gminy Jędrzejów jest poprawa jakości powietrza. Głównym źródłem niskiej emisji jest zabudowa mieszkaniowa o niskich standardach energetycznych oraz spalanie paliw przez pojazdy samochodowe przejeżdżające przez gminę.

Miasto i gmina Jędrzejów objęta jest świętokrzyską strefą badań w zakresie ochrony powietrza. W ostatnich latach uzyskała ona klasę C w zakresie przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ oraz bezn(a)pirenu. Cały obszar województwa w latach 2010-2015 uzyskał klasę D2 z powodu przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu.

Wynikowe klasy strefy świętokrzyskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk) (WIOŚ, Kielce)

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	PM ₁₀	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM _{2,5}	O ₃ *	O ₃ **
PL 2602	rok 2011												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2012												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2013												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	rok 2014												
A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2	
rok 2015													
A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2	

* według poziomu docelowego, ** według poziomu celu długoterminowego

Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej według parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin (WIOŚ, Kielce)

Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (według poziomu docelowego)	O ₃ (według poziomu długoterminowego)
PL 2602	rok 2011			
	A	A	A	D2
	rok 2012			
	A	A	C	D2
	rok 2013			
	A	A	A	D2
	rok 2014			
	A	A	A	D2
rok 2015				
A	A	A	D2	

Na podstawie uzyskanych wyników pomiarów stężenia pyłu PM₁₀ oraz ozonu (O₃) stwierdzono konieczność wykonania programu ochrony powietrza na terenie strefy świętokrzyskiej. W roku 2011 powstał „Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Część B strefa świętokrzyska ze względu na przekroczenia pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu” oraz „Program ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego. Część C strefa świętokrzyska ze względu na przekroczenia ozonu”. Dla terenu miasta i gminy Jędrzejów nie przewidziano konieczności sporządzania planu działań naprawczych.

Ze względów klimatycznych konieczne jest prowadzenie polityki eliminującej zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego stałymi mediami energetycznymi. Skuteczne wdrożenie działań naprawczych w tym zakresie wymaga równoległe podejmowania kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych.

Zanieczyszczenie powietrza dla gminy Jędrzejów – według rocznego uśrednienia stężeń (Informacje Inspekcji Ochrony Środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach)

Substancja	Notowany poziom zanieczyszczenia [µg/m ³]	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu Da [µg/m ³]
Dwutlenek siarki (SO ₂)	7,1	20
Dwutlenek azotu (NO ₂)	14,2	40
Pył zawieszony PM ₁₀	28,6	40
Pył zawieszony PM _{2,5}	22,4	25
Benzen (C ₆ H ₆)	1,1	5
Ołów (Pb)	0,03	0,5

Z przedstawionych danych wynika, że żadna z badanych substancji w uśrednieniu rocznym nie przekroczyła wartości poziomów dopuszczalnych (tzw. twardych standardów jakości powietrza) określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. W przypadku pyłu PM_{2,5} notowany poziom średnioroczny jest bliski wartości dopuszczalnej, co wskazuje na możliwe przekroczenia w sezonie zwiększonej emisji (tj. w sezonie grzewczym).

Obszar wiejski gminy Jędrzejów charakteryzuje się niewielkim stopniem lokalnego zagrożenia czystości powietrza z uwagi na rolniczy charakter, brak przemysłu ciężkiego, wielkiej

energetyki i przemysłu chemicznego. Bardziej zanieczyszczone powietrze jest na terenie miasta z uwagi na większą koncentrację zabudowy mieszkaniowej, zakładów przemysłowych, większe natężenie ruchu pojazdów.

Dla gminy został sporządzony "Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Jędrzejów na lata 2016 - 2022", który zakłada, że gmina Jędrzejów do 2020 roku:

- ograniczy poziom emisji dwutlenku węgla o około 5,9% w stosunku do roku bazowego (zakładana redukcja emisji CO₂ wyniesie 9,96tys. Mg)
- poprawi efektywność energetyczną poprzez zmniejszenie zużycia energii finalnej w stosunku do roku bazowego o około 3,15% (zakładana redukcja zużycia energii finalnej wyniesie około 14,5tys. MWh)
- zwiększy udział wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii finalnej z poziomu około 3% (14,4 tys.MWh) w roku bazowym do poziomu około 4% (17,8 tys. MWh).

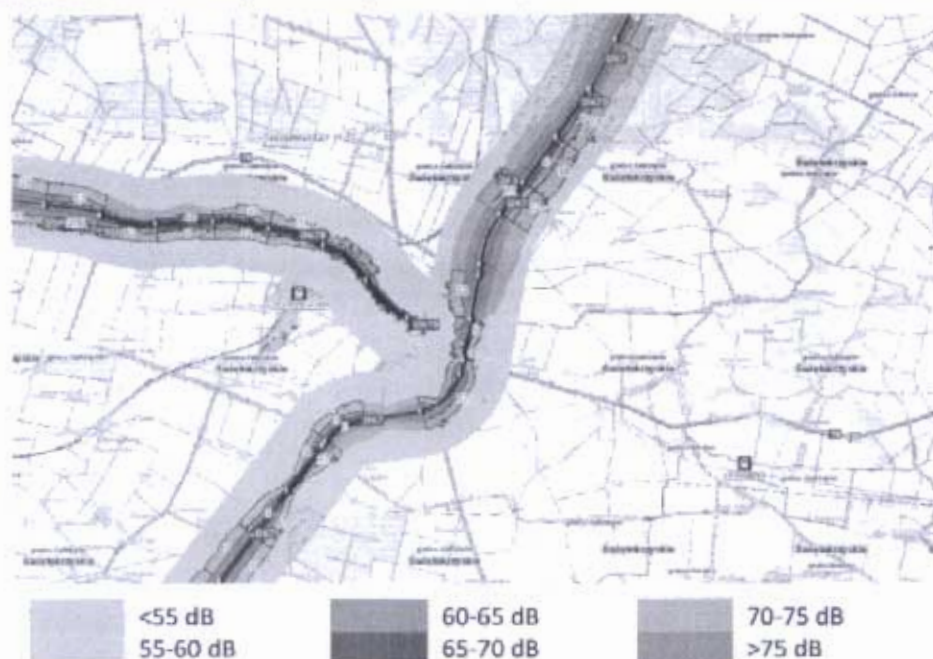
Kolejnym kluczowym aspektem ochrony komfortu mieszkańców jest obecność hałasu w środowisku

GDDKiA dla dróg krajowych (nr 7 i 78 przebiegających przez Jędrzejów) wykonała mapy zagrożeń hałasem oraz zakres narażenia na hałas komunikacyjny okolicznych mieszkańców, te obejmują niemal całą powierzchnię miasta Jędrzejów oraz tereny wiejskie przy tych drogach. Są to części miejscowości: łączyn Mały, Diament, Podchojny, Ignacówka, Piaski, Borki i Wolica.

Mapa terenów zagrożonych hałasem (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/> GDDKiA)

Mapa rozmieszczenia ludności ekspozowanej na hałas (<http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/GDDKiA>)

W ostatnich latach nie prowadzono monitoringu hałasu na terenie miasta i gminy Jędrzejów. Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie województwa przeprowadzane były w roku 2015 m.in. na terenie miasta Małogoszcz w punkcie przy ul. Jaszowskiego (zabudowa jednorodzinna z usługami). W punkcie tym poziom hałasu były niższe niż dopuszczalne (o 4,4dB w dzień i w nocy). W innych punktach pomiarowych, poza gminą, ale przy drogach o większym natężeniu ruchu przekroczenia poziomów dopuszczalnych hałasu występowało: przy drogach krajowych (1,1 dB dla pory dziennej, 5,4 dB dla pory nocnej) i wojewódzkich (od 0,2 - 1,8 dB dla pory nocnej). Można przyjąć, że na drogach o podobnym natężeniu ruchu, jak odcinki badane, w gminie Jędrzejów także okresowo występują przekroczenia norm hałasu.

W zakresie ograniczenia uciążliwości hałasu na terenie gminy konieczna jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej. Działania w tym zakresie dotyczą zarówno poprawy stanu technicznego, jak i: bezpieczeństwa transportu (stan techniczny i oznakowanie), oświetlenia ulicznego, izolacji hałasu poprzez np. tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych, powstawanie infrastruktury około drogowej (parkingi, zatoki, ścieżki rowerowe itp.).

Nowe przepisy nakładają na gminę obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu. Taki system gospodarowania odpadami komunalnymi zaczął funkcjonować w gminie Jędrzejów od 1 lipca 2013 roku. Gmina należy do Regionu 3 według podziału w "Planie gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego" na lata 2012-2018, w związku z czym odpady, wytworzone na jej terenie, przewożone są Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów we Włoszczowie. Działają tam: instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku, instalacja do przetwarzania

selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów i Instalacja do składowania odpadów.

Zmieszane odpady zebrane z terenu gminy Jędrzejów w latach 2010-2015w Mg (GUS, 2010-2014)

Zebrane odpady zmieszane	2010	2011	2012	2013	2014
Miasto					
ogółem	4 712,66	2 142,36	1 905,22	1 603,86	1 310,52
ogółem na 1 mieszkańca (kg)	289,4	132,6	119,1	101,1	83,2
z gospodarstw domowych	3 111,39	1 531,44	1 268,61	1 383,00	821,07
z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca (kg)	191,1	94,8	79,3	87,2	52,1
Obszar wiejski					
ogółem	496,54	491,90	781,49	862,24	953,24
ogółem na 1 mieszkańca (kg)	38,3	38,0	60,2	66,4	73,4
z gospodarstw domowych	456,27	395,03	625,24	778,86	671,78
z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca (kg)	35,2	30,5	48,2	59,9	51,7
Ogółem					
ogółem	5 209,20	2 634,26	2 686,71	2 466,10	2 263,76
ogółem na 1 mieszkańca (kg)	178,1	90,5	92,7	85,5	78,7
z gospodarstw domowych	3 567,66	1 926,47	1 893,85	2 161,86	1 492,85
z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca (kg)	122,0	66,2	65,4	74,9	51,9

Odpady komunalne nadające się do odzysku zbierane są selektywnie z podziałem na frakcje:

- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe
- papier, tektura, tekstylia
- szkło bezbarwne i kolorowe
- popiół i żużel z pieców c.o. w sezonie grzewczym
- pozostałości z segregacji oraz zmieszane odpady komunalne.

Nowy system przyczynił się do zmniejszenia ilości odpadów zbieranych w sposób zmieszany, co jest korzystnym zjawiskiem odnotowywanym w saski całej gminy.

W zakresie gospodarki odpadami konieczne jest podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy w celu właściwego gospodarowania odpadami oraz podnoszenie skuteczności selektywnego zbierania odpadów poprzez rozwój selektywnej zbiórki odpadów w systemie pojemnikowym i workowym, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów biodegradowalnych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych.

Do zadań z zakresu gospodarki odpadami należy eliminacja wyrobów zawierających azbest, które powinny zostać usunięte z terenu kraju do 2032 roku. Zgodnie z obowiązującym prawem, usunięcie z terenu nieruchomości wyrobów zawierających azbest ciąży na właścicielu nieruchomości.

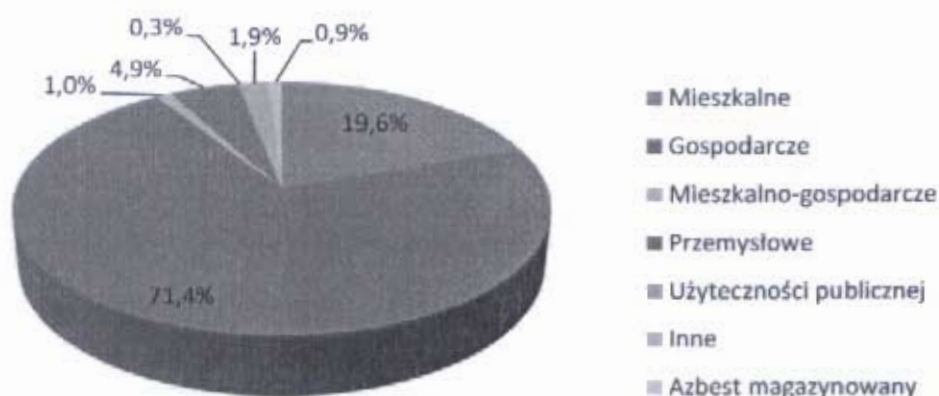
Na terenie gminy Jędrzejów jest ogółem 700 430,27 m² (7 704 733 kg) płyt azbestowo-cementowych, w tym na obszarze wiejskim 7 114 074 kg, na terenie miasta 590 659 kg.

Ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych rodzajach budynków oraz azbest magazynowany na terenie gminy Jędrzejów (Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów)

Rodzaje budynków	Ilość azbestu [kg]
Mieszkalne	1 513 336
Gospodarcze	5 502 618
Mieszkalno-gospodarcze	78 661
Przemysłowe	377 135
Użyteczności publicznej	19 316
Inne	142 695
Azbest magazynowany	70 972

Procentowe rozmieszczenie wyrobów azbestowych w poszczególnych rodzajach budynków (Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów)

Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie miasta Jędrzejów wynosi 590,659 Mg, natomiast na terenie wiejskim 7 114,074 Mg.

Ilość wyrobów azbestowych na 1 km² powierzchni miasta i gminy Jędrzejów (Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów)

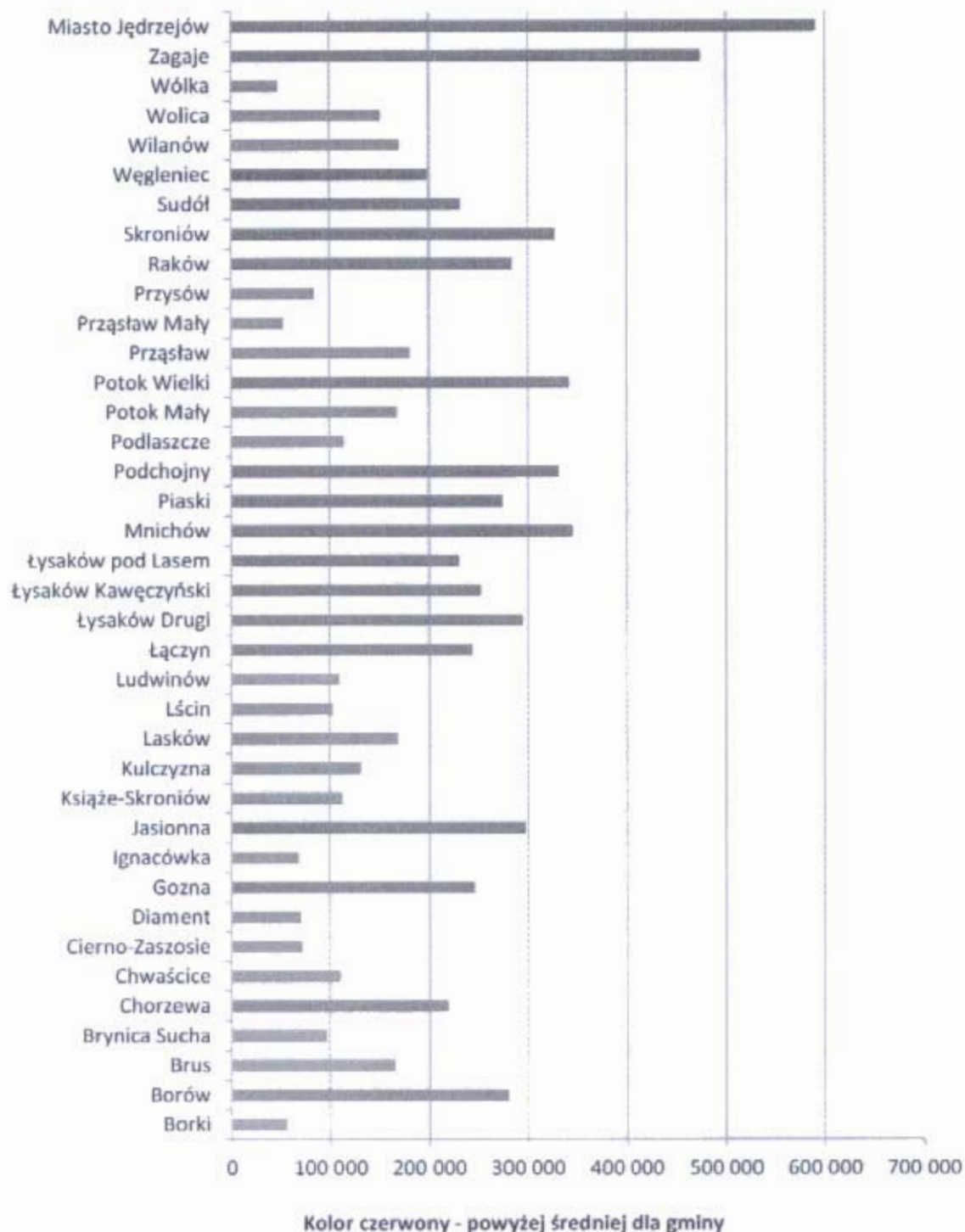

Ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych miejscowościach Gminy Jędrzejów (Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów)

Sołectwo	Ilość zinventaryzowanego azbestu [kg]	Sołectwo	Ilość zinventaryzowanego azbestu [kg]
Borki	56 056	Łysaków pod Lasem	230 175
Borów	280 995	Mnichów	345 807
Brus	166 210	Piaski	274 725
Brynica Sucha	96 712	Podchojny	331 738
Chorzewa	219 329	Podlaszcze	114 730
Chwaścice	111 001	Potok Mały	167 805
Ciarno-Zaszosie	71 698	Potok Wielki	342 320
Diament	70 345	Prząsław	181 280
Gozna	246 004	Prząsław Mały	52 822
Ignacówka	68 420	Przysów	84 425
Jasionna	297 561	Raków	284 097
Książę-Skroniów	113 003	Skroniów	327 767
Kulczyzna	130 911	Sudół	231 935
Łasków	168 630	Węgleniec	199 045
Łęcin	102 971	Wilanów	170 555
Ludwinów	109 780	Wolica	151 415
Łączyn	243 815	Wólka	47 487
Łysaków Drugi	295 295	Zagaje	474 210
Łysaków Kawęczyński	253 000	Miasto Jędrzejów	590 659

Ilość zinwentaryzowanego azbestu w poszczególnych miejscowościach gminy Jędrzejów [kg] (Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Jędrzejów)

Najwięcej azbestu jest na terenie miasta (największa liczba budynków) oraz w miejscowościach: Zagaje, Skroniów, Potok Wielki, Podchojny i Mnichów.

Wartością środowiska naturalnego gminy Jędrzejów jest obecność lasów (5361,69 ha powierzchni gruntów leśnych w gminie ogółem, w tym lasów - 5247 ha. Na obszarze miasta tereny zalesione zajmują 2,23 ha, na obszarze wiejskim - 5359,46 ha. Lesistość gminy wynosi 23,2% jej powierzchni.

Na terenie gminy Jędrzejów znajdują się formy ochrony przyrody: Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody Gaj, użytki ekologiczne (bagny i łąki śródleśne), 11 pomników przyrody żywej oraz Obszary Natura 2000: Dolina Białej Nidy PLH260013 i Ostoja Gaj PLH260027.

Na terenach zurbanizowanych gleby ulegają silnym przekształceniom łącznie z zanieczyszczeniem chemicznym. Zasadniczym zagrożeniem dla przyległych do szlaków komunikacyjnych gruntów jest emisja pyłu i metali ciężkich, która powoduje kumulację zanieczyszczeń w glebie. Należy dążyć do rozpoznania występowania przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w glebach. Zwłaszcza dotyczy to gleb rolnych lub terenów zielonych.

Ochrona ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych powinna polegać na właściwej lokalizacji obiektów, które mogą emitować pole elektromagnetyczne, czyli uwzględniania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.

W ujęciu hydrograficznym gmina Jędrzejów leży w dorzeczu Nidy. Zasadniczo przez obszar ten przepływa tylko jedna większa rzeka Brzeźnica z dopływami.

Skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom dla środowiska wymaga intensyfikacji współpracy jednostek działających w gminie, jak i w gminach sąsiednich, w celu koordynacji działań z zakresu minimalizacji zagrożeń oraz likwidacji skutków zaistniałych zdarzeń. Na obszarze gminy realizacja zadań z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej należy do zadań własnych gminy. Wykonywanie ich należy do Burmistrza, jako organu wykonawczego gminy, przy wsparciu instytucji wyspecjalizowanych w zapewnianiu bezpieczeństwa, jak np. Policja, Straż Pożarna, Siły Zbrojne oraz inne służby i inspekcje.

Główne zagrożenia i problemy:

- zanieczyszczenia komunikacyjne i transport drogowy materiałów niebezpiecznych (drogi wojewódzkie oraz pozostałe drogi lokalne) – przewożenie paliw, chemikaliów, duże ilości wydobywanego i przetwarzanego surowca, niespodziewane wypadki drogowe
- zanieczyszczenia przemysłowe i wydobywanie surowców
- emisja niezorganizowana: obiekty infrastruktury społecznej, stacje obsługi samochodów i stacje paliw płynnych, składowiska materiałów opałowych, budowlanych, inne
- zagrożenie pożarowe terenów leśnych
- braki w infrastrukturze mającej chronić środowisko
- niewystarczająca efektywność energetyczna budynków
- niewystarczający rozwój sieci gazowej
- obecność odpadów zawierających azbest.

Problemy wymagające wsparcia w zakresie sfery środowiskowej na terenie gminy Jędrzejów

Obszar wymagający wsparcia	Wyszczególnienie	Opis	
		na terenie miasta	na terenie wiejskim
powietrze atmosferyczna	Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> klasa C w zakresie przekroczeń poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 oraz bezno(a)pirenu. 	
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> poprawa jakości powietrza w zakresie zanieczyszczenia pyłem PM2,5 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> słaba efektywność energetyczna budynków duże zagrożenie zanieczyszczeniami z komunikacji i ogrzewania budynków 	
hałas komunikacyjny	Opis problemu	Zagrożenia hałasem komunikacyjnym dla mieszkańców występują przy drogach krajowych.	
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> obecność obwodnicy miasta poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> intensywny ruch samochodowy w centrum miasta, w tym ruch dużych samochodów utrudnienia komunikacyjne braki w infrastrukturze komunikacyjnej (parkingi) 	<ul style="list-style-type: none"> niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna (chodniki, oświetlenie)
odpady zawierające azbest	Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> ilość zinwentaryzowanego azbestu 590,659 Mg 	<ul style="list-style-type: none"> ilość zinwentaryzowanego azbestu 7 114,074 Mg
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> poprawa świadomości mieszkańców w zakresie postępowania i konieczności wyeliminowania azbestu 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> niski wskaźnik usuwania i utylizacji wyrobów zawierających azbest w gospodarstwach domowych 	

Podsumowanie problemów sfery gospodarczej

Gmina Jędrzejów ma charakter rolniczo- przemysłowy.

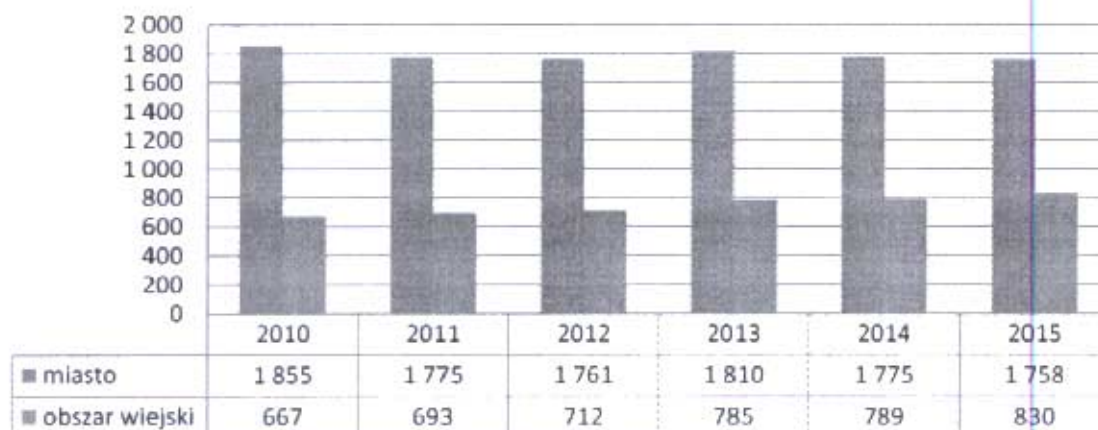
W gminie zarejestrowanych w rejestrze REGON w roku 2015 było ogółem 2 588 podmiotów gospodarczych, w tym 1 758 na terenie miasta i 830 na obszarze wiejskim.

Problemem o charakterze gospodarczym jest przede wszystkim niski stopień przedsiębiorczości oraz słabe zainteresowanie miastem i gminą strategicznych inwestorów.

W gminie zarejestrowanych w rejestrze REGON w roku 2015 było ogółem 2 588 podmiotów gospodarczych, w tym 1 758 na terenie miasta i 830 na obszarze wiejskim.

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON na terenie gminy Jędrzejów w latach 2010-2015 (GUS, 2010-0215)

Ponad 95 % przedsiębiorstw działających w gminie to mikroprzedsiębiorstwa, o ograniczonych zasobach finansowych, niezdolne do rozszerzenia liczby miejsc pracy, innowacyjności, promocji, itp. Jest to jedna ze słabości lokalnej gospodarki, która tworzą głównie samozatrudnieni oraz osoby fizyczne zatrudniające do 9 osób.

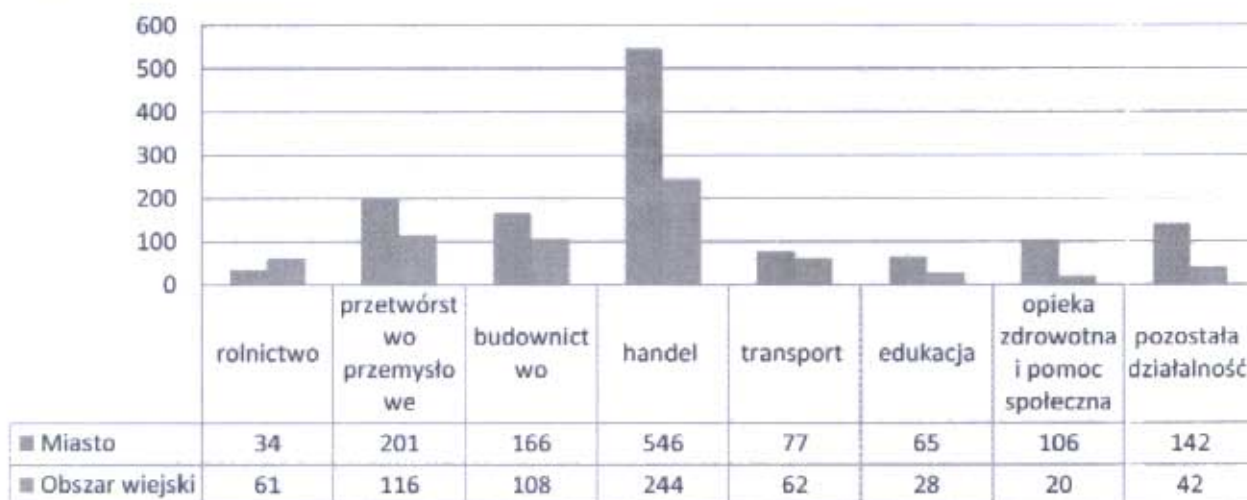
Zestawienie podmiotów gospodarki narodowej w mieście i gminie Jędrzejów wg sekcji PKD w 2015 roku (GUS, 2015)

Sektor gospodarki	Liczba podmiotów		
	Miasto	Obszar wiejski	Ogółem
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	34	61	95
górnictwo i wydobywanie	3	2	5
przetwórstwo przemysłowe	201	116	317
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	6	9	15
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, działalność związana z rekultywacją	10	4	14
budownictwo	166	108	274
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	546	244	790
transport i gospodarka magazynowa	77	62	139
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	39	14	53
informacja i komunikacja	29	12	41
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	44	13	57
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	71	5	76
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	137	57	194
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	28	9	37
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	14	15	29
edukacja	65	28	93
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	106	20	126
działalność związana z kulturą, rozrywką, rekreacją	37	9	46
pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe	142	42	184

zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby			
--	--	--	--

Struktura głównych branż podmiotów gospodarki narodowej w mieście i gminie Jędrzejów wg sekcji PKD w 2015 roku (GUS, 2015)

Wskaźniki dla podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Jędrzejów w roku 2014 (GUS, 2014)

Wyszczególnienie	Wskaźniki		
	Miasto	Obszar wiejski	Ogółem
podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 131	606	896
jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	75	54	65
jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności	93	48	73
podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	113	61	89
podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	184,8	96,6	144,3
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	84	51	69
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym	13,6	8,1	11,1
fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	3,82	2,23	3,10
podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym	123	86	8,2
udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w %	8,3	7,9	0,53

Dla terenów wiejskich większość wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę ludności jest poniżej średniej dla gminy Jędrzejów.

Do największych zakładów produkcyjnych na terenie gminy należą:

- Universal Leaf Tobacco Poland Sp. z o. o. Jędrzejów, ul. Przemysłowa 20
- VANSTAR Książę – Skroniów 41
- Dp Clean Tech Poland Sp. z o.o. Jędrzejów, ul. Jasionka 96
- MAR-TOM Sp. z o.o. Jędrzejów, ul. Jasionka 90

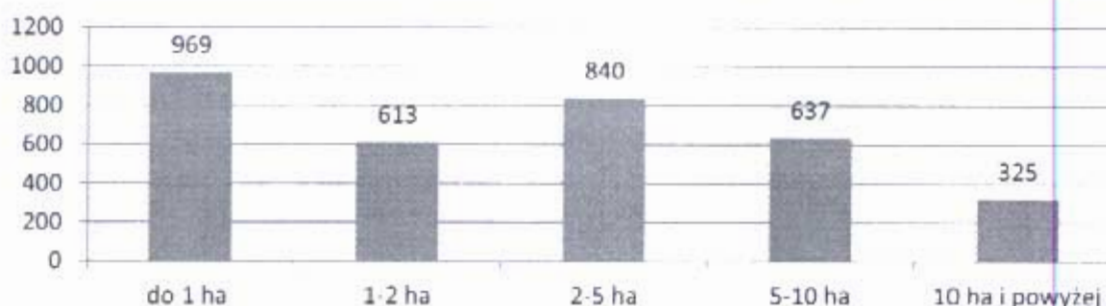

- Quickpack Polska Jędrzejów, ul. Przemysłowa 47
- „WiR” Sp. j. Zakład Przetwórstwa Mięsnego Jędrzejów, ul. Rakowska 29
- LECH-POL Spółka Jawna D.J.Ł.E. Lechowicz Jędrzejów, ul. Reymonta 21a
- Bifamet Sp. z o. o Zakłady mechaniczne Jędrzejów, ul. Przemysłowa 11
- Browar „Strzelec” Jędrzejów, ul. Strażacka 1.

Pracodawcą na terenie gminy jest również administracja publiczna w postaci: Urzędu Miejskiego i jego jednostek organizacyjnych, placówek oświatowych, instytucji powiatowych. Ponad 95 % przedsiębiorstw działających w gminie to mikroprzedsiębiorstwa, o ograniczonych zasobach finansowych, niezdolne do rozszerzenia liczby miejsc pracy, innowacyjności, promocji, itp. Jest to jedna ze słabości lokalnej gospodarki, która tworzą głównie samozatrudnieni oraz osoby fizyczne zatrudniające do 9 osób. W gminie wśród podmiotów prowadzących działalność gospodarczą zdecydowanie przeważają małe podmioty zajmujące się głównie handlem i usługami. Są to najczęściej sklepy i hurtownie (spożywcze, materiałów budowlanych itp.), a także drobne zakłady produkcyjno-usługowe, jak warsztaty samochodowe, usługi remontowo-budowlane, itp.

Gmina Jędrzejów jest terenem rolnym - około 69 % powierzchni gminy stanowią użytki rolne. W gminie jest ogółem 3 386 gospodarstw rolnych (GUS, 2002), w tym ok 28% to gospodarstwa poniżej 1 ha, a ok 9% powyżej 10 ha.

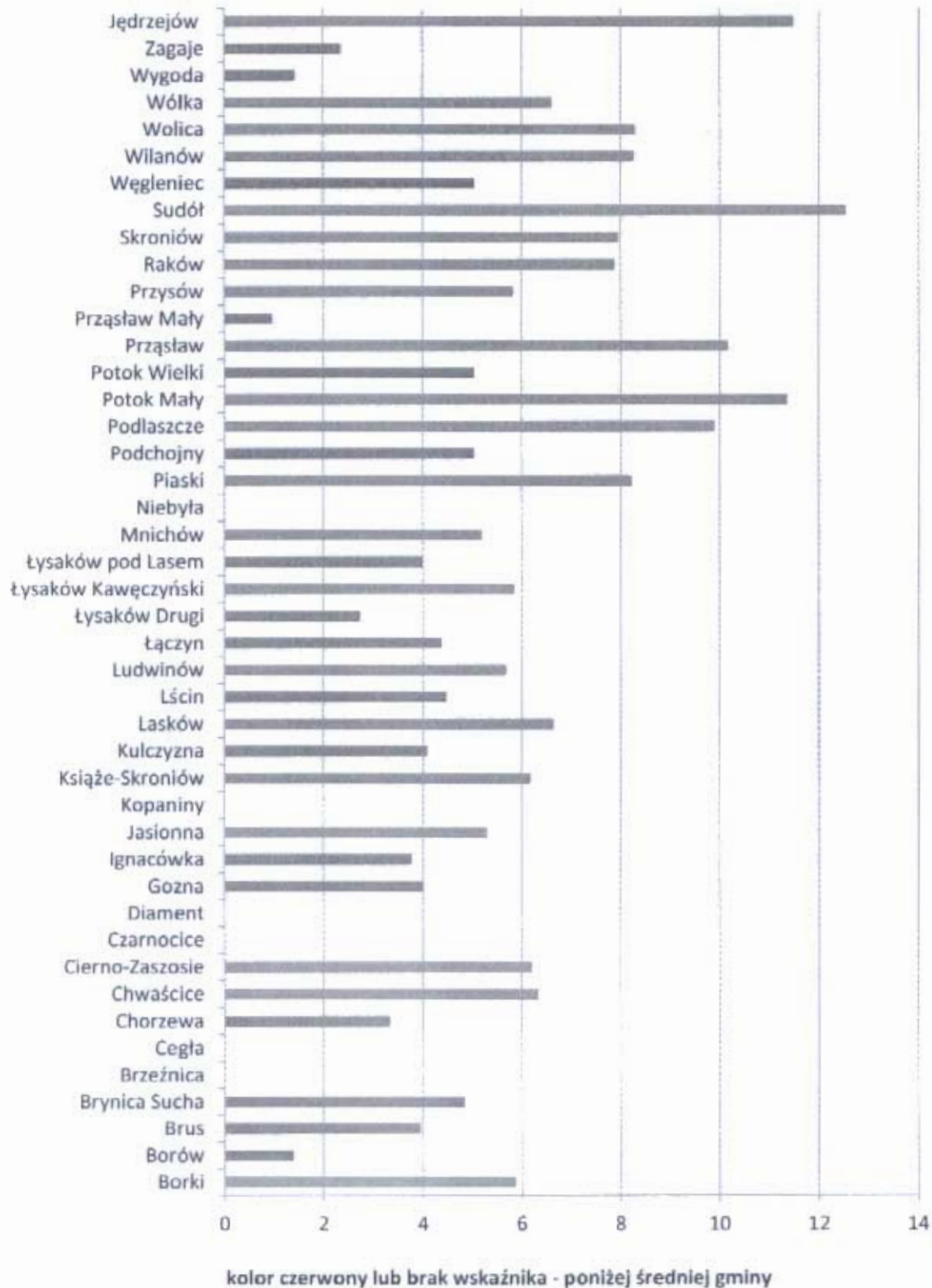
Struktura gospodarstw rolnych według powierzchni w gminie Jędrzejów (GUS, Powszechny Spis Rolny, 2002)

Bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych gminy, ponieważ wynosi ono 8,4% osób w wieku produkcyjnym. Poziom bezrobocia odzwierciedla niski poziom wykształcenia mieszkańców, obniża aktywność w przestrzeni publicznej, wpływa na pogorszenie sytuacji materialnej i zwiększa korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej, wpływa na poziom i jakość sfery gospodarczej w gminie.

Liczba podmiotów gospodarczych w miejscowościach gminy Jędrzejów w przeliczeniu na 100 mieszkańców (opracowanie własne na podst. GUS)

Najwyższą koncentracją aktywności gospodarczej liczoną liczbą przedsiębiorstw na 100 osób charakteryzuje obszar miejski (2 miejsce w gminie - wskaźnik 11,4 na 100 mieszkańców) oraz miejscowości - w kolejności od najwyższych wskaźników: Sudoł (12,5 podmiotów na 100 mieszkańców - 1 miejsce w gminie), Potok Mały (11,4), Prząsław (10,1), Podlaszcze (9,9) i Piaski (8,2).

Dla terenów wiejskich większość wskaźników dotyczących podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na liczbę ludności jest poniżej średniej dla gminy Jędrzejów.

Bezrobocie jest jednym z najpoważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych gminy, ponieważ wynosi ono 8,4% osób w wieku produkcyjnym. Poziom bezrobocia odzwierciedla niski poziom wykształcenia mieszkańców, obniża aktywność w przestrzeni publicznej, wpływa na pogorszenie sytuacji materialnej i zwiększa korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej, wpływa na poziom i jakość sfery gospodarczej w gminie.

Konieczne jest zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców w celu wzrostu lokalnego rynku pracy oraz dochodów gospodarki i budżetu samorządu. Zmiany wzmacniające przedsiębiorczość powinny objąć zwłaszcza sektor usług (w tym usług otoczenia biznesu) oraz działania promocyjne skierowane do inwestorów zewnętrznych. Dla centrum miasta najważniejszy jest rozwój przedsiębiorstw usługowych, tworzenie centrum życia gospodarczego, którego oddziaływanie będą promieniować na inne obszary miasta i gminy.

Grupy społeczne wymagające wsparcia w zakresie sfery gospodarczej na terenie gminy Jędrzejów

Grupy wymagające wsparcia	Wyszczególnienie	Opis	
		na terenie miasta	na terenie wiejskim
przedsiębiorcy	Opis problemu	<ul style="list-style-type: none"> liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze regon - 1 755 	<ul style="list-style-type: none"> liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze regon - 830
	Mocne strony	<ul style="list-style-type: none"> stały wzrost liczby podmiotów gospodarczych silny sektor prywatny 	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> większość podmiotów to małe firmy, zatrudniające do 9 osób o słabej kondycji i możliwościach inwestycyjnych brak zainteresowania gminą przez inwestorów strategicznych brak pracy dla ludzi wykształconych, młodych 	

Wyznaczenie terenu zdegradowanego

Obszar zdegradowany, zgodnie z treścią Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 lipca 2015 r. to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy, tj. stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska)
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych)
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Dla potrzeb " Programu Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2026" przeprowadzono identyfikację obszarów problemowych w ujęciu społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Tereny wyznaczone zostały na podstawie: analizy dokumentów przestrzennych i strategicznych gminy i zawartych w nich wizji i ustaleń, konsultacji społecznych i spotkań roboczych Zespołu ds. rewitalizacji, przeprowadzonych wizji lokalnych oraz dostępnych danych statystycznych.

Założono, że za obszar spełniający kryterium koncentracji problemów uznane zostaną te osiedla/sołectwa, które na 10 analizowanych wskaźników spełnią co najmniej kryteria:

- koncentracji minimum 5 wskaźników z liczby ogólnej
- występowaniem kryzysu w sferze społecznej
- występowaniem kryzysu w sferze przestrzennej
- występowaniem kryzysu w sferze środowiskowej.

Ponieważ jednak w przeprowadzonej analizie nie dla wszystkich obszarów można było odnieść w/w wskaźniki, dlatego zdecydowano się uzupełnić ją o część opisową, według stanu wiedzy i obserwacji z przeprowadzonych wizji lokalnych.

Podstawowe czynniki wyznaczające obszary zdegradowane, na podstawie sporządzonej diagnozy, na terenie miasta i gminy Jędrzejów

Miejscowość	Czynniki społeczne			Czynniki gospodarcze	Czynniki środowiskowe		Czynniki przestrzenne			Czynniki techniczne	Suma wskaźników
	wskaźnik osób w wieku produkcyjnym	wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym	wskaźnik liczby osób bezrobotnych		wskaźnik zagrożenia hafasem	wskaźnik obecności azbestu	wskaźnik niefunkcjonalnego zagospodarowania	wskaźnik wyposażenia w infrastrukturę techniczną*	wskaźnik wyposażenia społeczną		
Borki											3
Borów											4
Brus											2
Brynica Sucha											2
Brzeźnica											2
Cegła											2
Chorzewa											3
Chwałce											3
Cierno- Zasosie											1
Czarnocice											2
Diamant											3
Gozna											3
Ignaciówka											5
Jasionna											3
Kopaniny											3
Książę- Skroniów											2
Kulczyzna											3
Lasków											4
Lęcin											0
Ludwinów											4
Łączyn											4
Łysaków Druży											4
Łysaków											2
Łysaków											2
Łysaków											1

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

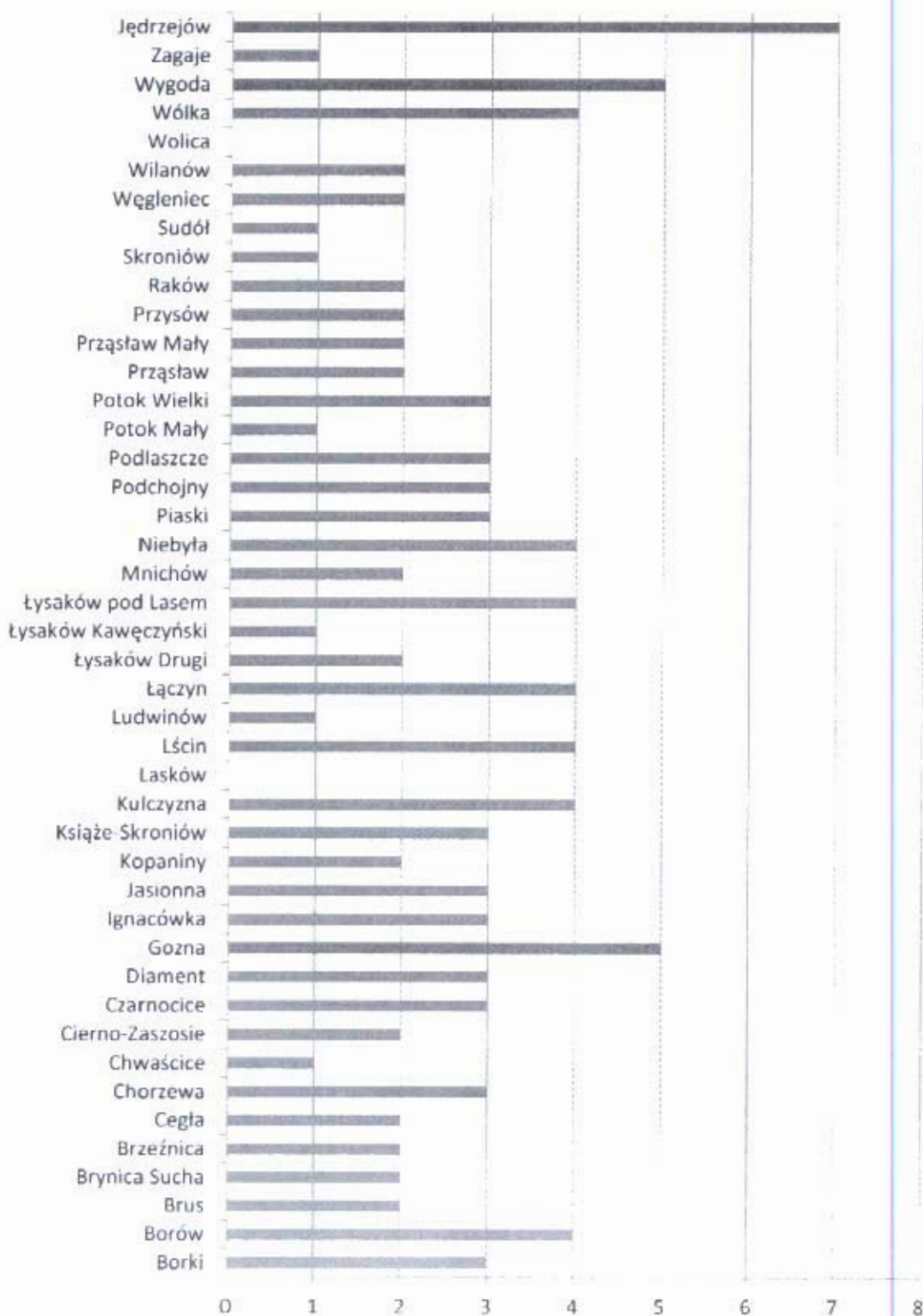
Kawczyński																							4
tysaków pod Lasem																							2
Michów																							4
Niebyła																							3
Piaski																							3
Podchojny																							3
Podlaszcze																							3
Potok Mały																							1
Potok Wielki																							3
Prąszaw																							2
Prąszaw Mały																							2
Przysów																							2
Raków																							2
Skroniów																							1
Sudół																							1
Węgleniec																							2
Wilanów																							2
Wolica																							0
Wólka																							4
Wygoda																							5
Zagaje																							1
Jędrzejów																							6

* oznacza brak sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

Przeprowadzone postępowanie badawcze pozwoliło wyznaczyć obszary, które charakteryzują się koncentracją negatywnych zjawisk, tj. noszą znamiona obszaru zdegradowanego, według liczby wskaźników.

Tereny zdegradowane wg liczby wskaźników

Sołectwa Gozna i Wygoda to tereny wiejskie, które zamieszkałe są przez mniej niż 1% mieszkańców gminy (sołectwo Gozna - 0,96% ogółu mieszkańców, Wygoda - 0,24%). Mimo, że na tych terenach kumulują się niekorzystne zjawiska przede wszystkim społeczne należy uznać je za obszary nie mogące spełnić wszystkich przesłanek rewitalizacji. Przede wszystkim skala oddziaływania ewentualnych działań rewitalizacyjnych przeprowadzanych w tym obszarze nie dałaby spodziewanych rezultatów. Problemy zaobserwowane na tych obszarach mogą być rozwiązane poprzez realizację działań ogólnogminnych lub poprzez inwestycje realizowane przy udziale środków zewnętrznych typowych dla obszarów wiejskich. Dodatkową przesłanką do wyłączenia sołectw Gozna i Wygoda z obszaru zdegradowanego jest fakt nie stanowienia przez oba sołectwa strategicznej roli w rozwoju gminy Jędrzejów jako całości.

Za teren zdegradowany, według liczby wskaźników, na terenie gminy Jędrzejów należy uznać miasto Jędrzejów, zwłaszcza w jego centralnej części. Teren ten jest zamieszkały przez największą liczbę mieszkańców gminy i charakteryzuje się największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej przy jednoczesnym występowaniu negatywnych zjawisk w pozostałych sferach.

Ponieważ napotkano na trudności z wyznaczeniem wskaźników dla poszczególnych obszarów miasta, przyjmuje się za wiążące dane przedstawione w sposób opisowy w diagnozie. Dane te zostały zaprezentowane obrazowo na mapie miasta - dla każdego z omawianych czynników.

Kumulacja negatywnych zjawisk społecznych na terenie miasta Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

W kryterium społecznym pod uwagę były brane parametry dotyczące: udziału osób w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, koncentracji liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, bezpieczeństwa mieszkańców.

Kumulacja negatywnych czynników środowiskowych na terenie miasta Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

W kryterium środowiskowym pod uwagę były brane parametry dotyczące: obecności odpadów azbestowych zagrażających zdrowiu i życiu mieszkańców, narażenia mieszkańców na hałas komunikacyjny i zanieczyszczenia powietrza wynikające z komunikacji i z ogrzewania budynków w indywidualnych kotłowniach.

Kumulacja negatywnych czynników przestrzennych na terenie miasta Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

W kryterium przestrzennym pod uwagę były brane parametry dotyczące: uwarunkowań zagospodarowanie przestrzennego, braku funkcjonalności przestrzeni publicznych, dewastacji przestrzeni, braku terenów zielonych oraz braku wyeksponowania walorów obiektów wartościowych architektoniczne.

Kumulacja negatywnych czynników technicznych na terenie miasta Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

W kryterium technicznym pod uwagę były brane parametry dotyczące: szczególnie złych warunków i kondycji budynków mieszkalnych, zwłaszcza ich niskiego standardu i efektywności energetycznej.

Kumulacja negatywnych czynników na terenie miasta Jędrzejów - delimitacja obszaru zdegradowanego (opracowanie własne, podkład: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>)

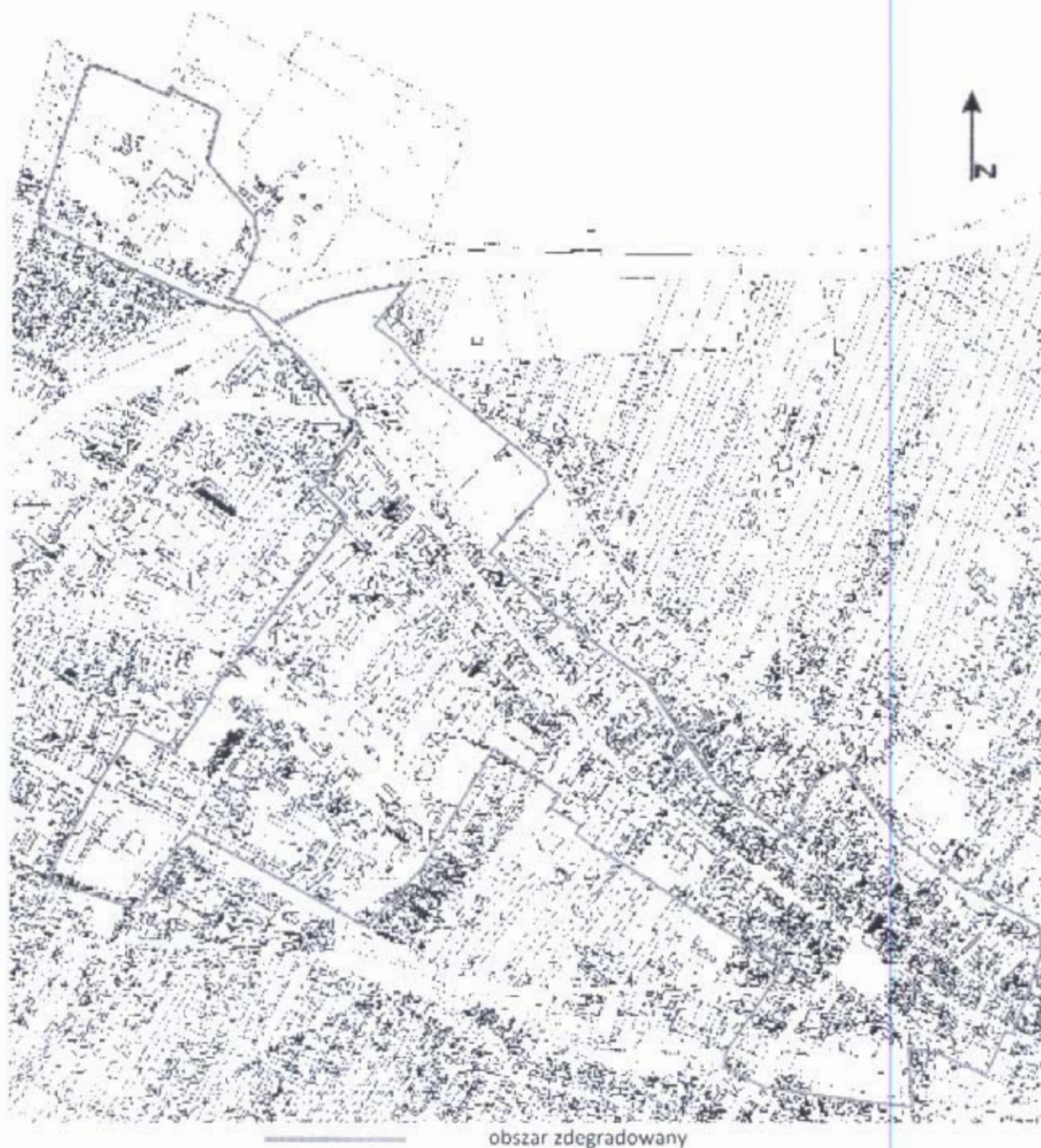

- czynniki społeczne
- czynniki środowiskowe
- czynniki przestrzenne
- czynniki techniczne

W wyniku przeprowadzenia delimitacji na podstawie poszczególnych czynników negatywnych na terenie Miasta Jędrzejów wyznaczony został obszar zdegradowany, czyli obszar szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk: społecznych, przestrzennych, środowiskowych i technicznych.

Mapa poglądowa obszaru zdegradowanego na terenie miasta Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: UM w Jędrzejowie)

Wyznaczenie terenu rewitalizacji

Dla wyznaczenia zasięgu obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami wynikającymi z Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację,
- obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego,
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.,
- w skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Przyjęte założenia oraz procedura badawcza pozwoliła określić, że wszystkie powyższe warunki spełnia śródmiejska część miasta Jędrzejów, charakteryzująca się najwyższą koncentracją obszarów problemowych w podsystemie społecznym przy jednoczesnym występowaniu kryzysu w obszarze gospodarczym oraz środowiskowym, wskazane jako teren zdegradowany. Tym samym teren ten wskazany został jako podstawowy obszar rewitalizacji gminy.

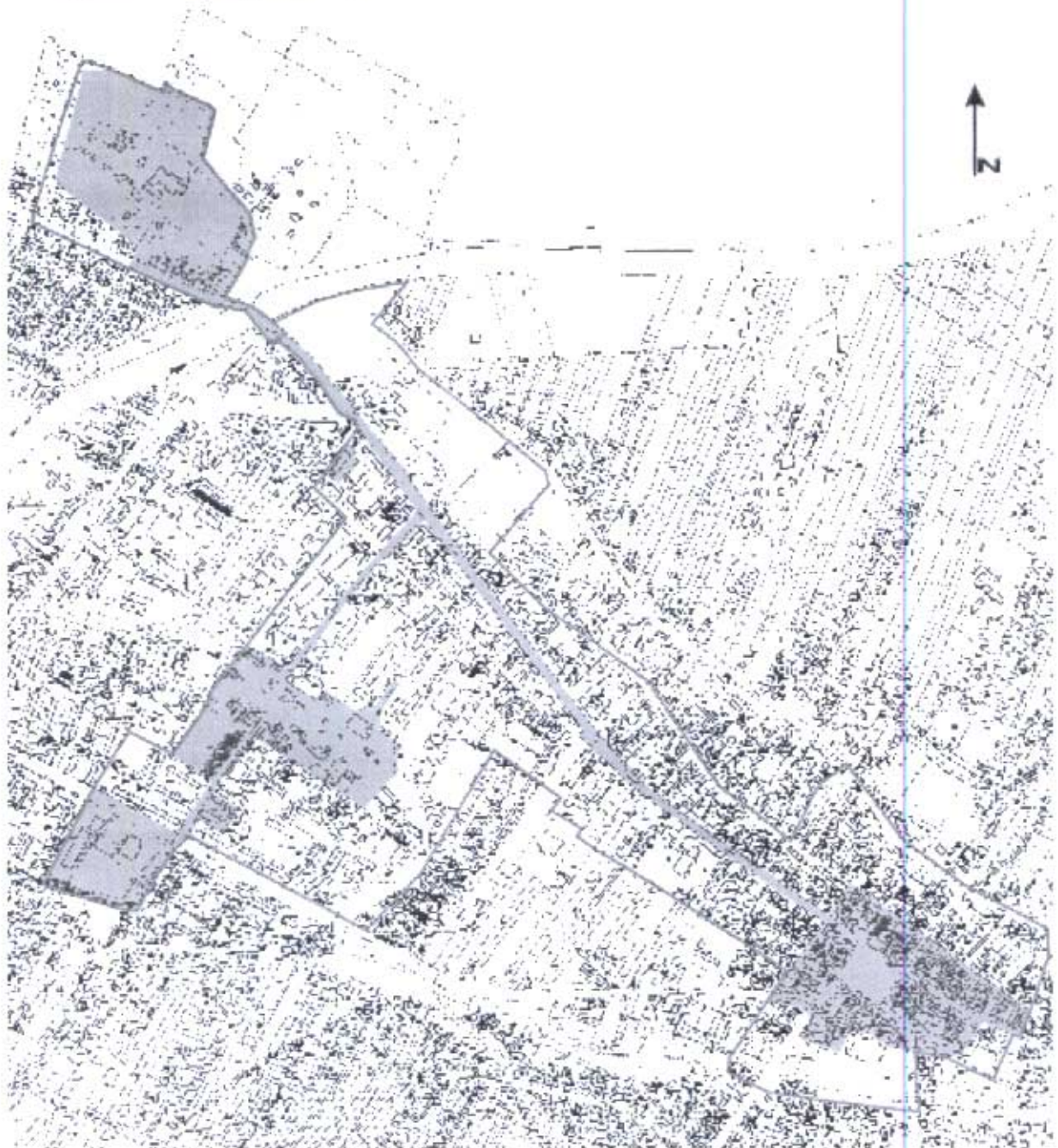
W "Programie Rewitalizacji Gminy Jędrzejów na lata 2016-2022" wyznaczone zostały obszary przeznaczone do rewitalizacji:

- określana jako centrum część miasta obejmująca strefę śródmiejską, w tym historyczny układ przestrzenny rynku (pl. Tadeusza Kościuszki) oraz kwartały z ulic przyległych, tj. ulic: Kieleckiej, Pińczowskiej, Bartosza Głowackiego, Partyzantów, Przypkowskiego, 3 Maja, Daszyńskiego, 11 Listopada, Kościelnej, Strażackiej
- teren w rejonie Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej, ulice: Dojazd, Mieszka 1-go, Armii Krajowej, Stefana Okrzei, Wł. St. Reymonta, B. Chrobrego, F. Przypkowskiego
- teren zabytkowego klasztoru cystersów, ulice: Klasztorna, Wilanowska, St. Konarskiego.

Na wyznaczonych obszarach planowane są działania rozwojowe (prowadzone przez Gminę Jędrzejów) we wszystkich obszarach problemowych.

Mapa poglądowa lokalizacji obszaru przeznaczonego do rewitalizacji w mieście Jędrzejów (opracowanie własne, podkład: UM w Jędrzejowie)

 obszar zdegradowany
obszar rewitalizacji

Dane statystyczne dotyczące rewitalizowanego obszaru

Dane wyjściowe dla gminy Jędrzejów to:

- powierzchnia gminy - 22 662 ha (GUS)
- liczba ludności wg stanu na 31.12.2015 r. - 28 521 mieszkańców (Urząd Miejski w Jędrzejowie).

Wskaźniki koncentracji obszaru rewitalizacji dla gminy Jędrzejów

Obszar rewitalizacji	Powierzchnia	Liczba mieszkańców
dane obszaru rewitalizacji	36,87 ha	3 666 osób
udział % obszaru rewitalizacji w powierzchni gminy i liczbie mieszkańców gminy	0,16%	12,85 %

Do rewitalizacji na terenie miasta Jędrzejów wyznaczony został obszar, który obejmuje powierzchnię 36,87 ha oraz 3 666 mieszkańców. Na tym terenie prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja, zakładająca optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością.